

**VESZPRÉMI KISTÉRSÉG TÖBBCÉLÚ TÁRSULÁSA
SZOCIÁLIS SZOLGÁLTATÁSTERVEZÉSI
KONCEPCIÓJÁNAK FELÜLVIZSGÁLATA**

2020

Készítették a Veszprémi Érseki Hittudományi Főiskola Szociális Tanulmányok
Tanszék munkatársai:

Ivony Éva PhD, szociológus

Kalocsai Adrienn szociális munkás, szociálpolitikus

Magvas Mária szociális munkás, szociálpolitikus

Feketéné Magyar Zsófia szociális munkás, szociálpolitikus

Tartalomjegyzék

1. BEVEZETŐ	4
2. MÓDSZERTAN	5
3. SZAKMAPOLITIKAI ELVEK	7
4. FÖLDRAJZI, TÁRSADALMI, GAZDASÁGI HELYZETKÉP	7
4. 1. FÖLDRAJZI, GAZDASÁGI HELYZET	7
4. 2. NÉPESSÉG ALAKULÁSA, DEMOGRÁFIAI ÖSSZETÉTELE	9
4. 3. FOGLALKOZTATÁSI HELYZET	15
4. 4. LAKÁSHELYZET	22
4. 5. KÖZLEKEDÉS	23
4. 6. KIREKESZTŐDÉS	23
4. 7. FALUGONDNOKI ÉS TANYAGONDNOKI SZOLGÁLTATÁS	25
4.8. CSALÁDOKNAK, GYERMEKEKNEK NYÚJTOTT ELLÁTÁSOK	25
5. A VESZPRÉMI KISTÉRSÉGI TÖBBCÉLÚ TÁRSULÁS SZOCIÁLIS ELLÁTÁSI KÖTELEZETTSÉGE	28
5. 1. ÉTKEZTETÉS	28
5. 2. HÁZI SEGÍTSÉGNYÚJTÁS	30
5. 3. JELZŐRENDSZERES HÁZI SEGÍTSÉGNYÚJTÁS	32
5. 4. IDŐSKORÚAK NAPPALI ELLÁTÁSA	32
5. 5. BENTLAKÁSOS INTÉZMÉNYEK	33
5.6. FOGYATÉKOS SZEMÉLYEK NAPPALI ELLÁTÁSA	34
6. ÖSSZEGZÉS	34
7. AZ ELLÁTÁSOK ALAKULÁSA, FEJLESZTÉSI CÉLKITŰZÉSEK	34
1. számú melléklet	37
2. számú melléklet	47

1. BEVEZETŐ

A szociális igazgatásról és szociális ellátásokról szóló 1993. III. törvény (a továbbiakban: Szociális törvény) 91. § (1) bekezdése b) pontja lehetővé teszi, hogy a települési önkormányzatok a kötelezően ellátandó és önként vállalt feladataikat társulás keretében lássák el. A szociális szolgáltatástervezési koncepció készítését előíró 92. § (3) bekezdése alapján: „Amennyiben a települések egyes szociális feladataikat társulás keretében látják el, e szolgáltatások tekintetében a szolgáltatástervezési koncepciót a társulás készíti el.” A koncepció tartalmára, kidolgozására, elfogadására és aktualizálására a települési önkormányzatokra vonatkozó szabályok érvényesek. A szociális szolgáltatástervezési koncepció tartalmát a települési önkormányzatoknak, illetve a társulásaiknak két évente felül kell vizsgálniuk.

A Veszprémi Kistérség Többcélú Társulása Szociális Szolgáltatástervezési Koncepciója (a továbbiakban: Koncepció) 2008-ban elkészült, azóta 2014-ben, 2016-ban és 2018-ban történtek már felülvizsgálatok. A jelenlegi felülvizsgálat a 2018 óta eltelt időszakot tekinti át. A térségi szolgáltatástervezési koncepció legfontosabb deklarált célja a kistérség szociális helyzetének és szociális szolgáltatási kapacitásának felmérése volt. Ezt szolgálta az elkészített helyzetelemzés, az összegyűjtött statisztikai adatok feldolgozása és közreadása. A Koncepció a feltárt, megfogalmazott fejlesztési irányok, kezdeményezések és problémák alapján javasol további feladatokat. A Koncepció megfogalmazói arra biztatták a Társulás döntéshozóit, illetve az egyes településeket, hogy pontosítsák, bővítsék igény szerint feladataikat. A társadalom- és szociálpolitikai fejlesztéseknek, beavatkozásoknak, szolgáltatásoknak alapvető célja, hogy a térség társadalmát, ezen belül különösen a nehéz élethelyzetbe került embereket segítsék, számukra elérhető lehetőségeket, szakszerű segítséget nyújtsanak. Ez, mint már a Koncepcióban is olvasható sok mindenre kiterjedő, hosszabb távú, nehéz feladat, amit kényszerűen leszűkítünk a szociális területre, még szűkebben: a Szociális törvény hatálya alá tartozó szolgáltatások vizsgálatára, esetleg bővítésére, tudva, hogy a szegénység és a szociális problémák nem oldhatóak meg csupán szociális szolgáltatásokkal és ellátásokkal.

Vizsgálatunk elsősorban a Társulás ellátási kötelezettségét követi nyomon, ugyanakkor nem tévesztjük szem elől, hogy az egyes részterületek együttes hatása milyen, és hogyan fejleszthető. Törekszünk arra is, hogy a Társulást alkotó települések szociális szükségleteit is bemutassuk. Fontosnak tartjuk azt is megjegyezni, hogy Veszprém szociális szolgáltatástervezési koncepciójának részletes felülvizsgálata 2019-ben megtörtént (lásd: Veszprém Megyei Jogú Város Szolgáltatástervezési Koncepciójának felülvizsgálata – 2019), ezért ebben az anyagban csupán érintőlegesen, utalásszerűen foglalkozunk vele.

2. MÓDSZERTAN

A szociális szolgáltatástervezési koncepció felülvizsgálata több célt szolgál. Egyfelől vizsgálni kell, hogy a koncepcióban megjelölt célok és feladatok mennyire valósultak meg, másfelől a koncepciót hozzá kell igazítani a valósághoz, ami egyfajta újratervezés, korrigálás is. A változások okait és körülményeit szintén elemezni szükséges. Azt is számításba kell venni, hogyan alakultak a törvényi kötelezettségek, mi változott az elmúlt években törvényi, rendeleti szinten. A koncepciók általában átfogó, alapelveket megfogalmazó keretek, amelyek irányt szabnak a szükséges beavatkozásnak, fejlesztésnek.

A felülvizsgálat során a következő módszereket alkalmaztuk:

- *Dokumentumelemzés.* Megvizsgáltuk, hogy hogyan változtak a szociális szolgáltatásokat érintő jogszabályok, azok milyen mértékben jelentek meg a települések szociális szolgáltatási tevékenységében. (2. számú melléklet)
- *Kérdőíves felmérés.* Működési adatok, statisztikák gyűjtése. Elsősorban a települések polgármestereit kerestük meg a nyár és az ősz folyamán, akik több esetben a jegyzőt vagy a szociális ügyintézőt bízták meg a válaszadással. (Kérdőívet lásd az 1. számú mellékletben.)
- *Különféle statisztikai adatok* (népesség száma, összetétele, foglalkoztatottsági adatok) összegyűjtése, elemzése, értékelése.
- *Szociális szakemberekkel történő egyeztetés, interjúk* (az idős- és fogyatékos ellátást nyújtó intézmények vezetőivel). (2. számú melléklet)

Forrásként a következő dokumentumokat használtuk fel:

1. Veszprémi Kistérség Többcélú Társulása Szociális Szolgáltatástervezési Koncepciója, 2008.
2. Veszprémi Kistérség Többcélú Társulása Szociális Szolgáltatástervezési Koncepciójának felülvizsgálata, 2018.
3. Veszprém Megye Jogú Város Önkormányzata Szociális Szolgáltatástervezési Koncepciójának felülvizsgálata, 2019.
4. Veszprémi Kistérség Többcélú Társulásának Társulási megállapodása a módosításokkal egységes szerkezetben, 2018.
5. A VKTT Egyesített Szociális Intézményének a 2019. évi szakmai beszámolója.
6. Veszprémi Kistérség Többcélú Társulása településeinek önkormányzati rendeletei (www.njt.hu):
  - Bánd Község Önkormányzata Képviselő-testületének 5/2015. (II.28.) önkormányzati rendelete a szociális ellátásokról

- Barnag Község Önkormányzat Képviselő-testületének 6/2018. (IX.25.) önkormányzati rendelete az egyes szociális ellátásokról¹
- Eplény Községi Önkormányzat Képviselő-testületének 10/2015. (VIII.13.) önkormányzati rendelete az iskolakezdési támogatás megállapításáról
- Eplény Községi Önkormányzat Képviselő-testületének 4/2015. (II.26.) önkormányzati rendelete a települési támogatás keretében nyújtott szociális ellátásokról, valamint a személyes gondoskodást nyújtó gyermekjóléti és szociális ellátásokról
- Hajmáskér Község Önkormányzata Képviselő-testületének 1/2020. (I.30.) önkormányzatirendelete az egyes szociális ellátásokról
- Hárskút Község Önkormányzat Képviselő-testületének 1/2020.(I.17.) önkormányzati rendelete a szociális szolgáltatásokról
- Hárskút Község Önkormányzat Képviselő-testületének 13/2019.(IX.2.) önkormányzati rendelete a szociális ellátásokról szóló 3/2015. (II. 28.) önkormányzati rendeletének (a továbbiakban: Rendelet) módosításáról
- Hárskút Község Önkormányzat Képviselő-testületének 3/2015.(II.28.) önkormányzati rendelete a szociális ellátásokról
- Herend Város Önkormányzat Képviselő-testületének 28/2015. (XII.30.) önkormányzati rendelete a személyes gondoskodást nyújtó szociális és gyermekjóléti ellátásokról, azok igénybevételének rendjéről
- Hidegkút Község Önkormányzatának Képviselő-testülete 9/2018. (V.24.) önkormányzati rendelete a pénzbeli és természetben nyújtott szociális ellátásokról, valamint a személyes gondoskodást nyújtó gyermekjóléti és szociális ellátásokról
- Márkó Község Önkormányzat Képviselő-testületének 4/2015. (II.28.) önkormányzati rendelete a szociális ellátásokról
- Mencshely Község Önkormányzat Képviselő-testületének 4/2015. (II.25.) önkormányzati rendelete a pénzbeli és természetbeni ellátásokról és támogatásokról
- Nagyvázsony Község Önkormányzat Képviselő-testületének 8/2015. (II.25.) önkormányzati rendelete a pénzbeli és természetbeni ellátásokról és támogatásokról
- Nemesvámos Község Önkormányzata Képviselő-testületének 13/2015. (IV.30.) önkormányzati rendelete az egyes szociális ellátásokról
- Nemesvámos Község Önkormányzata Képviselő-testületének 22/2015. (IX.4.) önkormányzati rendelete az újszülöttek támogatásáról
- Pula Község Önkormányzat Képviselő-testületének 4/2015. (II.25.) önkormányzati rendelete a pénzbeli és természetbeni ellátásokról és támogatásokról
- Sóly Község Önkormányzata Képviselő-testületének 11/2019. (XI.21.) önkormányzati rendelete a szociális ellátások helyi szabályairól
- Szentgál Község Önkormányzata Képviselő-testületének 14/2020 (VIII.25.) önkormányzati rendelete 2020. évi önkormányzati iskolakezdési támogatásáról
- Szentgál Község Önkormányzata Képviselő-testületének 9/2017 (VI.30.) önkormányzati rendelete a pénzbeli és természetben nyújtott ellátásokról
- Tótvázsony Község Önkormányzatának Képviselő-testülete 9/2018 (VII.24.) önkormányzati rendelete a pénzbeli és természetben nyújtott szociális ellátásokról, valamint a személyes gondoskodást nyújtó gyermekjóléti és szociális ellátásokról
- Veszprém Megyei Jogú Város Önkormányzata Közgyűlésének 5/2019. (II.28.) önkormányzati rendelete a települési támogatás keretében nyújtott szociális ellátásokról szóló 5/2015. (II.26.) önkormányzati rendelet módosításáról
- Veszprémfajsz Község Önkormányzata Képviselő-testületének 9/2015. (V.15.) önkormányzati rendelete az egyes szociális ellátásokról
- Vilonya Község Önkormányzata Képviselő-testületének 2/2015. (II.25.) önkormányzati rendelete a szociális ellátásokról
- Vöröstó Község Önkormányzat Képviselő-testületének 7/2018. (IX.25.) önkormányzati rendelete Az egyes szociális ellátásokról

---

¹ Az aláhúzott rendeletek módosultak a felülvizsgálat időszakában.

3. SZAKMAPOLITIKAI ELVEK

A Veszprémi Kistérség Többcélú Társulása Szociális Szolgáltatástervezési Konceptiójának felülvizsgálati anyagát a 2008-as koncepcióval együttesen, komplex módon kell kezelni. A 2008. évi koncepcióban leírt szakmapolitikai elvek ma is érvényesek, az abban vázolt célkitűzések (komplexitás, integrált megoldások, ágazatközi együttműködés, nyilvánosság, fenntarthatóság, stb.) mára sem veszítettek érvényességükből.

4. FÖLDRAJZI, TÁRSADALMI, GAZDASÁGI HELYZETKÉP

4.1. FÖLDRAJZI, GAZDASÁGI HELYZET

A Veszprémi Kistérség Veszprém megye társadalmi-, gazdasági- és demográfiai folyamataiba ágyazódik be szervesen. Az alábbiakban a megye főbb paramétereit áttekintve tehát azt a társadalmi-gazdasági környezetet jellemezzük röviden, amelyben a Veszprémi Kistérséget szakértők már évtizedek óta a dinamikusan fejlődő kistérségek² közé sorolták.

A 2019-es évben a népmozgalmi statisztikák szerint a megye népességének természetes fogyása lassuló ütemben folytatódott, az időszakban az élve születések száma nőtt, a halálozások száma a 2018-as szinten maradt, így a természetes fogyás mutatója ezer lakosra vetítve -5,2 főről 2019-re csupán -5,0 főre mérséklődött.³ A foglalkoztatás alakulásáról és a munkanélküliség mértékéről elmondhatjuk egyrészt, hogy a 2019-es országos átlagokhoz (foglalkoztatási ráta: 60.5%, munkanélküliségi ráta: 3.4%)⁴ viszonyítva a megyei ráták kedvezőbben alakultak (71.8%, 1.3%). Másrészt a megyei adatok az előző évihez képest is javulást mutatnak, a foglalkoztatási arány 60,8%-ról 61,7 százalékra nőtt, míg a munkanélküliségi ráta 2,0 százalékról 1,3%-ra csökkent.⁵ A területi havi bruttó átlagkereset (335 ezer Ft) jóllehet a hazai átlagtól (368 ezer Ft) elmaradt, azonban a megyei bérstatisztika az előző évihez képest 11%-os növekedést jelzett a teljes munkaidőben alkalmazásban állók körében. Az építőiparhoz köthető cégek termelése 13, a beruházások volumene 2,4, a kiskereskedelmi forgalomé 3,2 százalékkal emelkedett a térségben, továbbá nőtt a vendégek és a vendégéjszakák száma is a kereskedelmi szálláshelyeken az előző évi azonos adatokhoz képest.⁶

² Faluvégi Albert (2000, 2020): A magyar kistérségek fejlettségi különbségei. In: *Területi Statisztika*, 40. évf. (2000), 4. szám, 319-346. old.; újraközlés 2020. 60. évf. 1. szám, 118-148. old., DOI: 10.15196/TS600109 (A tanulmány kilenc mutató alapján öt fejlettségi térségtípust alakított ki: dinamikusan fejlődő, fejlődő, felzárkózó, stagnáló, lemaradó. Lásd: i.m.: 122.old.)

³ https://www.ksh.hu/docs/hun/xstadat/xstadat_eves/i_wdsd007b.html

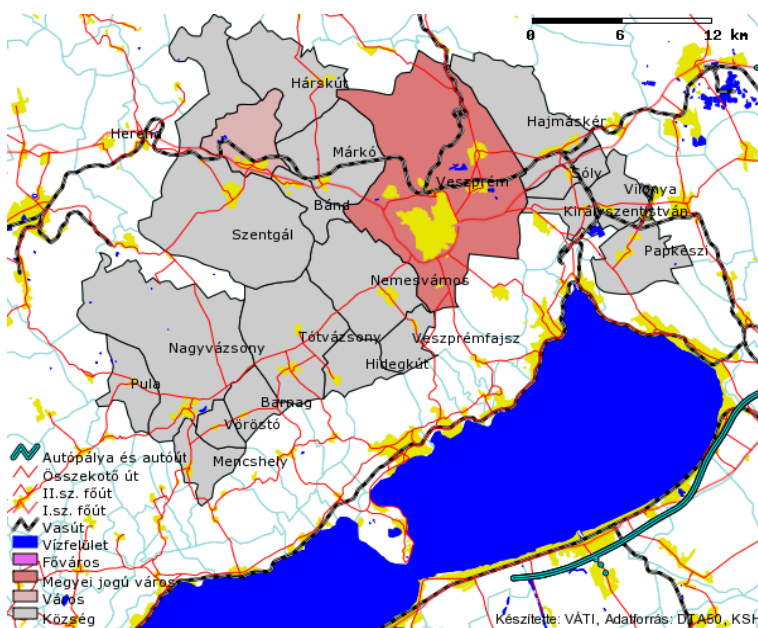
⁴ https://www.ksh.hu/docs/hun/xstadat/xstadat_eves/i_qlf001.html

⁵ https://www.ksh.hu/docs/hun/xstadat/xstadat_eves/i_qlf030.html

⁶ <https://www.ksh.hu/docs/hun/xftp/megy/194/index.html>

A Veszprémi Kistérség Többcélú Társulását (továbbiakban: Társulás) alkotó települések a következők. Aprófalvak (500 fő alatti népességgel): Barnag, Hidegkút, Mencshely, Pula, Veszprémfajsz és Vöröstó. Települések 5000 fő alatt: Bánd, Eplény, Hajmáskér, Hárskút, Herend, Márkó, Nagyvázsony, Nemesvámos, Sóly, Szentgál, Tótvázsony és Vilonya. Megyei jogú város (közepváros 100 ezer fő alatt): Veszprém. A kistérség földrajzi kiterjedését, közlekedési hálózatát az 1. sz. ábra mutatja, míg a települések főbb lakosságszám-kategóriák szerinti megoszlását az 1. sz. táblázat foglalja össze.

1. sz. ábra: A Veszprémi Kistérség

(Térkép forrása: www.teir.hu)

1. sz. táblázat: A Veszprémi Kistérség Többcélú Társulása településeinek főbb lakosságszám kategóriák szerinti megoszlása, 2019. december, (fő)

Lakosságszám (fő)	Település neve
95 – 500	Barnag, Hidegkút, Mencshely, Pula, Veszprémfajsz, Vöröstó
501 – 1000	Bánd, Eplény, Hárskút, Sóly, Vilonya
1001 – 2000	Márkó, Nagyvázsony, Tótvázsony
2001 – 3000	Szentgál
3001 – 4000	Hajmáskér, Herend, Nemesvámos
55 247	Veszprém*

Forrás: a felmérés kérdőívei alapján (saját készítés)

*Forrás: KSH, www.teir.hu

4. 2. NÉPESSÉG ALAKULÁSA, DEMOGRÁFIAI ÖSSZETÉTELE

Jelen alfejezetben a Társuláshoz tartozó települések népességszámának alakulását, életkor szerinti összetételét és annak időbeli változásait tekintjük át. A 2020 nyarán lezajlott kistérségi vizsgálat során megkeresett önkormányzatok vezetői majd minden esetben a lakosságszámuk növekedéséről számoltak be.⁷ A 2. sz. táblázat alapján látható, hogy a 2017-es év végi adatokhoz képest az állandó népesség 2019 végére legtöbb esetben pozitív elmozdulást mutat.

2. sz. táblázat: A Veszprémi Kistérség Többcélú Társulásához tartozó települések állandó népességének alakulása 2017 és 2019 között (fő)

Település neve	Állandó népesség 2017 (2018. január 1-én)	Állandó népesség 2019 (2020. január 1-én)	Változás
Bánd	701	689	-12
Barnag	142	148	+6
Eplény	505	512	+7
Hajmáskér	3 090	3 105	+15
Hárskút	674	679	+5
Herend	3 494	3 494	0
Hidegkút	469	481	+12
Márkó	1 426	1 594	+168
Mencshely	267	274	+7
Nagyvázsony	1 823	1 838	+15
Nemesvámos	2 905	3 032	+127
Pula	207	193	-14
Sóly	524	541	+17
Szentgál	2 917	2 813	-104
Tótvázsony	1 410	1 418	+8
Veszprém*	64 581	55 247	-9 334
Veszprémfajsz	248	254	+6
Vilonya	652	681	+29
Vöröstó	86	92	+6
Összesen**	86 121	77 085	-9 036

*Veszprém lakónépességének száma 2019. január 1-én: 59.738 fő volt. Forrás:

http://www.ksh.hu/docs/hun/hnk/hnk_2019.pdf?lang=hu

**Táblázat forrása: a települések adatszolgáltatása alapján (saját készítés).

Tehát Veszprémet figyelmen kívül hagyva, és a korábbi koncepcióban közölt adatokat is figyelembe véve megállapíthatjuk, hogy a kistérség állandó népessége 2013 és 2019 közötti időszakban folyamatosan emelkedett. Az összesített növekmény 2015-re 159 fő volt, 2017-re 105 fő, míg a jelenlegi adatok szerint 2019 végére 559 fő. A községek közül a kisebb lakosságszámú Márkó, és a nagyobb népességű Nemesvámos esetében ugrott meg leginkább

⁷ Jelen fejezet adatsoraiban Veszprém városát feltüntetjük, azonban a kérdőíves vizsgálat Veszprémet nem érintette.

az állandó lakosok száma (a többlet rendre: 168, 127 fő). A települések közül csupán négy: Bánd, Herend, Pula és Szentgál nem ért el pozitív egyenleget, közülük Szentgálon jelentősebb a népességfogyás (104 fő). Veszprém esetében az állandó lakosságszám alakulása az utóbbi években csökkenő tendenciát mutat. A 2018-as koncepcióban arról számolhattunk be, hogy 2015-ről 2017-re a lakosok száma 3.820 fővel emelkedett. A demográfiai folyamatok azonban negatív irányt vettek, a város állandó népessége 2019. január 1-én a KSH adatai alapján 59.738 főt számlált. A jelenlegi kétéves áttekintés viszonylatában a népességfogyás nyolcezer főt meghaladó (2. sz. táblázat).

A kistérség lakónépességének életkor szerinti összetételét a korábbi felmérés adataival összevetve megállapíthatjuk, hogy a települések főbb életkori korcsoportok szerinti megoszlásai jelentősen nem változtak, vagyis a 2018-as koncepcióban leírt főbb arányokat követik. A fiatalok átlagosan a lakosság 20 százalékát, a fiatal felnőttek és az aktív keresők (19-59 évesek) az 58%-át, míg a 60 éves vagy idősebb népesség a lakosság ötödét (22%) teszik ki (3. sz. táblázat).

3. sz. táblázat: A Veszprémi Kistérség Többcélú Társulása településeinek lélekszáma és a lakosság életkori korcsoportok szerinti megoszlása és állandó népességen belüli aránya, 2019. december (fő, %)

Település neve	Lélekszám	0-18 év		19-59 év		60 éves vagy idősebb	
		fő	%	fő	%	fő	%
Bánd	689	129	18,7	406	59	154	22,3
Barnag	148	31	21	78	52,7	39	26,3
Eplény	512	78	15,2	315	61,5	119	23,3
Hajmáskér	3 105	591	19	1931	62,2	583	18,8
Hárskút	679	129	19	409	60,2	141	20,8
Herend	3 494	656	18,7	2002	57,3	836	24
Hidegkút	481	116	24	269	56	96	20
Márkó	1 594	412	25,8	888	55,7	294	18,5
Mencshely	274	37	13,5	163	59,5	74	27
Nagyvázsony	1 838	339	18,4	1033	56,2	466	25,4
Nemesvámos	3 032	659	21,7	1735	57,3	638	21
Pula	193	34	17,6	117	60,6	42	21,8
Sóly	541	121	22,4	317	58,6	103	19
Szentgál	2 813	584	20,8	1671	59,4	558	19,8
Tótvázsony	1 418	317	22,4	803	56,6	298	21
Veszprém	55 247	9346	17	30 291	54,8	15 610	28,2
Veszprémfajsz	254	52	20,5	134	52,7	68	26,8
Vilonya	681	147	21,6	388	57	146	21,4
Vöröstó	92	16	17	55	60	21	23

Forrás: A Társulás önkormányzatainak adataiból készült bontás

A hazai demográfiai folyamatokat évtizedek óta a társadalom elöregedése, az idősebb korosztályok arányának növekedése jellemzi; 1990 és 2017 között a 65 éves és idősebb népesség aránya 13%-ról 19%-ra növekedett. Ezzel párhuzamosan általános tendenciaként figyelhető meg az időseken belül a nagyon idősök (80 éves és idősebbek) arányának és számának növekedése. Ugyanakkor minél idősebb korosztályról van szó, annál nagyobb a korcsoporton belül a nők aránya.⁸ Nézzük tehát, hogyan változott a kistérség idős lakóinak száma és lakosságszámhoz viszonyított aránya 2020-ra. Ezzel kapcsolatos megállapításainkhoz a korábbi vizsgálat adatait is figyelembe vesszük.

A települések 60 éves vagy idősebb népességének száma 2019-re lényegesen nem változott, ugyanott magas az idősök lakosságon belüli aránya, mint 2015-ben és 2017-ben volt. A három év adatait időrendben (2015, 2017, 2019) áttekintve a legmagasabb értékeket Mencshelyen: 29, 25, 27%; Veszprémfajszon: 27, 35, 27%; Nagyvázsonyban: 26, 25, 25% és Barnagon: 24, 25, 26% találtuk. Látható tehát, hogy mely településeken jelentős a lakosság elöregedése, hol szükséges kiemelt hangsúlyt helyezni az idősök ellátására, ahogyan erre a korábbi koncepció is felhívta a figyelmet. A népesség korcsoportonkénti belső arányainak időbeli változásai kisebb elmozdulásokat mutatnak a 2018-as adatokhoz képest. A 60 éves vagy idősebbek aránya általában 1-2 %-ot mozdult el valamelyik irányba, azonban jelentősebb, 4-8%-os csökkenést Veszprémfajszon, Bándon és Nemesvamoson találtunk, ami a másik két korosztály belső arányváltozásával együtt értelmezhető, amire lentebb kitérünk.

Egy település állandó lakosságszámát alakítja többek között a fiatalok elvándorlása, akik tanulmányaik folytatása, majd munkavállalás, családalapítás céljából nagyobb településekre, nagyvárosokba költöznek. E folyamatot ellensúlyozza valamelyest a városból kiköltözők napjainkra egyre növekvő aránya. A Társulás településein – ahogyan már említettük – a fiatal korosztályok átlagosan 20 százalékát teszi ki az állandó népességnek. Márkó és Hidegkút az a két falu, ahol a fiatalok magasabb aránya jellemző (rendre: 26, 24%), míg Mencshely és Eplény pedig az a kettő, ahol a legalacsonyabb a lakosságon belüli arányuk (13, 15%). A harmadik korcsoporthoz, a 19-59 éves korosztályhoz tartozók megoszlása és belső arányváltozásai az előző évek adataihoz képest nem mutatnak jelentős eltérést. Legmagasabb az aktív korúak aránya Hajmáskéren (62%), míg a legalacsonyabb Veszprémfajszon (53%).

Visszatérve tehát a belső arányok változásaira, ha a 2018-as koncepció táblázatával vetjük össze a jelen vizsgálat adatait, két esetben a belső arányok jelentősebb eltérése detektálható.

---

⁸ Monostori Judit – Gresits Gabriella (2019): Idősödés. In: Monostori Judit – Őri Péter – Spéder Zsolt (szerk.): *Demográfiai Portré 2018. Jelentés a magyar népesség helyzetéről*, KSH NKI, 127-145. old

Barnagon a 19-59 éves korcsoportához tartozók aránya 8%-kal csökkent, ők jellemzően a 60 éves és idősebb életkori kategóriába léptek át, mivel itt az idősek aránya (ahogy fentebb leírtuk) nőtt, a fiataloké pedig lényegesen nem változott. Illetve Veszprémfajsz esetében láttunk még egy lényegesebb eltérést. Itt a 19-59 évesek arány 9%-kal növekedett, azonban ez vélhetően a településre beköltözőknek köszönhető, tekintettel arra, hogy a fiatalok aránya nem változott, az időseké pedig, ahogy fentiekben is jeleztük, csökkent (a természetes elhalálásokkal).

A Társuláshoz tartozó települések vizsgálata során ebben az évben is megkérdeztük a polgármestereket, jegyzőket arról, hogy ők maguk hogyan látják településeik demográfiai helyzetét, és mi a véleményük arról, hogy ez a helyzet milyen népmozgalmi folyamatokkal indokolható. A válaszok közül alább néhány példát idézünk:

- „A népesség száma emelkedett, ami köszönhető a gyermekszületeknek, valamint a nagyszámú beköltözőknek. Mindezek mellett, jó áron vannak az önkormányzati építési telkek.” „A lakosság (...) hosszabb távon folyamatosan nő. Zsáktelepülés, megveszik a házakat, amint megüresedik.” (Hidegkút)
- „A lakosság stagnál, 2019-ben csökkent, 2020-ban ismét növekedett. Elmúlt 10 évet tekintve a tendencia növekedést mutat.” „Megfelelő a település infrastruktúrája, rendelkezik bölcsődével, óvodával, általános iskolával, orvosi rendelővel, védőnői szolgálattal, s mindezek vonzzák az itt letelepedni vágyókat. Jó áron vannak az önkormányzati építési telkek.” (Tótvázsony)
- „A lakosságszám növekedett. Nem jellemző az elvándorlás.” (Vilonya)
- „Az állandó népességszám nőtt. Tavaly öt ház volt eladó, megvették, hetente érdeklődnek, hogy van-e eladó ház, még a pajtát is megvették. Köszönhető ez a Balaton-felvidéknek. Nyaralónak is vesznek házat. Gyermekes családok költöznek a településre. Az idén már két gyermek született.” (Vöröstó)
- „A lakosság minimálisan csökkent, az elhalálásokkal. A rokonok az ingatlant eladják, ilyenkor új lakó érkezik, tehát hullámozó. A falusi CSOK-ot sajnos nem tudják kihasználni.” (Veszprémfajsz)
- „A népességszámban növekedés történt. Nincs üres telek, így más településről nem érkeznek. Kisbabák születtek.” (Sóly)
- „A népesség száma emelkedett, ami köszönhető a gyermekszületeknek, valamint néhány beköltözőnek. Közel van Tótvázsony és Nagyvázsony, ahol megfelelőek a települések infrastruktúrái, rendelkeznek bölcsődével, óvodával, általános iskolával, orvosi rendelővel, védőnői szolgálattal. Barnagon működik orvosi rendelő is, ahová

kijár a doktornő Tótvázsonyból.” „...jelenleg kb. 33 gyermek van, sok lakos kétlaki. Az óvoda miatt változó, hogy hová jelentkeznek be. A lakott házak száma nő, 2-3 éven belül 200 lesz. Vesznek meg házakat, azonban, ha osztatlan közös területen 2 ház van, ez hátráltatja a vásárlást, ami visszatartja a vendégházakat vásárlókat, de ösztönzi esetleg a vásárlót arra, hogy feladja korábbi ingatlanát, és házat vesz, és kialakítja a másik házat vendégháznak.” (Barnag)

- „A lakosság száma 2008 óta folyamatosan nő. A népességnövekedés a település városhoz való közelségének, az itt található munkalehetőségeknek és a település dinamikus fejlődésének köszönhető. Az utóbbi két évben a korábbi évekhez képest is nőtt a Nemesvámosra költöző, a településen lakóhelyet létesítő személyek száma.” (Nemesvámos)
- „Elköltözés, elhalálozás, munkalehetőség csökkenése a Porcelán Manufaktúrában.” (Herend)
- „A népesség a vizsgált időszakban növekedésnek indult, mivel építési telkeket tudtunk értékesíteni, melyek az önkormányzatunk tulajdonában voltak.” (Vilonya)
- „Az elhunytak és elköltözöttek számát meghaladta az új beköltözők és az új születések száma.” (Nagyvázsony)

Az adatfelvétel során rákérdeztünk arra is a települések vezetőinél, hogy tesznek-e lépéseket a népesség megtartása érdekében, és ha igen, melyek ezek az intézkedések. Szintén néhány választ idézünk a kérdőívekből:

- „Infrastrukturális fejlesztés. Óvoda, iskola, egészségügyi ellátás biztosítva van.” (Hajmáskér)
- „Igen a településen a folyamatos fejlesztések, többek között ezt a célt is szolgálják. Korábban úthálózat felújítása volt jelentős, jelenleg éppen a bölcsőde bővítése zajlik, amire nagy szükség is van, hiszen ebben az évben is sok gyermek született/születik.” „Önkormányzati telkeket adtak el. Illetve az idős tulajdonosok elhalálozását követően fiatalok veszik meg az ingatlanokat, Balatonfüred, Veszprém környékén, a kedvező elhelyezkedés miatt.” (Tótvázsony)
- „A telekkialakítás, és annak értékesítése hozzájárul a lakosság megtartásához, új lakosok költöznek a településre.” „Az önkormányzat 32 építési telket értékesített, 1.5 hónapja adták el a legutolsó telket. Szeretnének még önkormányzati telkeket kialakítani.” (Vilonya)
- „Szép, élhető a település, utakat építenek, orvosi rendelőt felújították, kultúrházat építenek, pályázatokat figyelik, ebből fejlesztenek.” „Korábban a csapadékvíz

elvezetés, tavalyi év folyamán pedig az úthálózat, valamint járdák, kapuk előtti hidak felújítása volt jelentős beruházás. A falunkba letelepedni szándékozó embereket informális csatornákon keresztül tájékoztatjuk az eladó ingatlanokról.” (Hidegkút)

- „Ez egy sváb település, 20 fő vallja magát svábnak, de ők idővel kikopnak. A Balaton-felvidék felkapott hely lett, az ország bármely részéről jönnek ide. Azokat támogatják, akik itt szeretnének letelepedni.” (Vöröstó)
- „A fiatalok szeretnek itt élni, új utak épülnek, egészségház megújult, napelemes, és most pályáztak új játszótérre.” (Sóly)
- „Kettő új utca is van a településen, magánberuházásban, 80 telek került kialakításra, ez be fog telepedni, az egyik utca már lakott.” (Nemesvámos)
- „Az önkormányzatnak nincs saját telke. Arra pedig nincs befolyásuk, hogy kiknek adják el a házat, a településen csak magánkézből lévő telkek, házak vannak.” (Veszprémfajsz)
- „A helyi lakosoknak kommunális adókedvezményt biztosítanak, aki viszont telekkel rendelkezik, de nem építkezik, ott megemelték a telekadót. Barnagnak nincs földterülete, ingatlana.” (Barnag)
- „Közösségi terek folyamatos felújítása, játszóterek bővítése, egészségügyi alapellátás biztosítása, (...) útjavítás, úthálózat építése.” (Szentgál)
- „Önkormányzati telkeket alakítottak ki korábban, ezek értékesítése folyik (50 telek). Már csak öt telek van, ami eladásra vár. Folytak az építkezések, zömében fiatalok jönnek az ország különböző helyeiről (Budapest, Balaton környéke, Kecskemét, Zirc).” (Eplény)
- „Nincs rá szükség, Bánd nagyon vonzó település, nem igen van eladó ingatlan, ha mégis, jellemzően fiatal családok költöznek Bándra.” (Bánd)
- „Közütemények fejlesztése, pl. bölcsődebővítés, szabadidős programok szervezése, infrastruktúrafejlesztés, versenyképes áron önkormányzati telkek értékesítése, munkahelyek létrehozása.” (Herend)
- „Építési telek vásárlásához nyújt támogatást az önkormányzat meglévő vagy vállalt gyermek függvényében.” (Nagyvázsony)
- „A 77-es út közlekedésbiztonságának javítása, átmenő forgalom sebességének csökkentése, lassító sziget, sebességhatár tábla, veszélyes hely felfestés, gyalogosforgalom jelzés, közterületek fejlesztése, civil szervezetekkel közös programok bővítése, szociális támogatások.” (Pula)

4.3. FOGLALKOZTATÁSI HELYZET

A Veszprémi Kistérség – ahogyan a bevezetőben említettük – hazánk egyik dinamikusan fejlődő gazdasági térsége, melyet elsősorban a külföldi működő tőke jelenléte, a vállalkozói szféra aktivitása és alkalmazkodó készsége, illetve a munkavállalók munkaerő-piaci és jövedelmi helyzetének kedvező változásai, illetve a térség vándorlási egyenlege határoznak meg. A fejlettség besorolása alapjául szolgáló kilenc jelzőszám⁹ értékeit figyelembe véve, a Veszprémi Kistérség majd mindegyik esetében több mint 10 százalékkal meghaladja a magyarországi vidéki átlagot. Mindezek előre vetítik a kistérség országos átlaghoz viszonyított kedvező foglalkoztatási és munkaerőpiaci-viszonyait, amelyeket jelen alfejezetben tekintünk át.

A megye foglalkoztatási helyzetét górcső alá véve 2019-re a munkaerő-piaci folyamatok további javulását láthatjuk. A foglalkoztatottak aránya a 2015-ben mért 67.3 százalékról 2017-re 71.7 %-ra emelkedett; 2019-re pedig ezen a szinten maradt (71.8%).¹⁰ Ugyanakkor a munkanélküliségi ráta értéke a 2015-ös 4.6%-ról 2017-re 1.6 százalékra, majd 2019-re 1.3%-ra csökkent. A Társuláshoz tartozó települések esetében az adatokat a 4. sz. táblázatban foglaltuk össze, amely alapján általában megállapítható, hogy a településeken a regisztrált álláskeresők száma alacsony. A térségben a munkanélküliség mértéke az országos átlagot nem éri el, azonban a megyei átlag (1.3%) alatt csupán hat települést találunk (Hárskút, Herend, Márkó, Tótvázsony, Veszprémfajsz, Vöröstó). A regisztrált álláskeresők aránya a legtöbb településen 1.5 és 2.5% között mozog, e fölött egy község található, Barnag.

A felmérés során, a foglalkoztatottság mértékének javításával kapcsolatos kérdésünknél a polgármesterek legtöbb esetben a környező települések, nagyobb városok által nyújtott munkalehetőségeket említették megoldásként. A közmunkaprogram a második leggyakoribb lehetőségként merült fel, de volt, ahol hosszú távú stratégia is szóba került. Ezekről a következőkben számolunk be részletesen.

---

⁹ „A kilenc paraméter a következő: „1.) Külföldi érdekeltségű vállalkozások külföldi jegyzett tőkéje egy lakosra (az off-shore vállalkozások nélkül); 2.) Személyi jövedelemadó-alapot képező jövedelem egy lakosra; 3.) Személyi jövedelemadó-alapot képező jövedelem egy lakosra a 10 évvel ezelőtti arányában; 4.) Működő gazdasági szervezetek ezer lakosra jutó száma; 5.) Működő gazdasági szervezetek száma a 3 évvel korábbi arányában; 6.) Munkanélküliek aránya; 7.) Vándorlási különbözet ezer lakosra jutó száma; 8.) Távbeszélő főállomások ezer lakosra jutó száma; 9.) Személygépkocsik száma ezer lakosra.” (Faluvégi, 2020:122).

¹⁰ Forrás: https://www.ksh.hu/docs/hun/xstadat/xstadat_hosszu/mpal2_01_02_35.html

4. sz. táblázat: A népességadatok, valamint a regisztrált álláskeresők számának és arányának alakulása a Társuláshoz tartozó településeken, 2019. december (fő, %)

Település neve	Lakónépesség (fő)*	Munkavállalási korú (15-65 éves) népesség (fő)*	Regisztrált álláskeresők száma (fő)	Regisztrált álláskeresők a munkavállalási korú népesség százalékában (%)
Bánd	689	475	9	1,9
Barnag	148	93	3	3,3
Eplény	512	376	9	2,4
Hajmáskér	3 105	2 297	52	2,3
Hárskút	679	497	5	1,0
Herend	3 494	2 477	28	1,1
Hidegkút	481	325	6	1,8
Márkó	1 594	1 091	13	1,2
Mencshely	274	199	5	2,5
Nagyvázsony	1 838	1 250	30	2,4
Nemesvámos	3 032	2 104	34	1,6
Pula	193	135	2	1,5
Sóly	541	385	8	2,1
Szentgál	2 813	1980	39	2,0
Tótvázsony	1 418	972	6	0,6
Veszprém	55 247	36 886	661	1,8
Veszprémfajsz	254	175	0	0
Vilonya	681	490	11	2,2
Vöröstó	92	62	0	0

*KSH TEIR, www.teir.hu

Forrás: Veszprém Megyei Kormányhivatal, Foglalkoztatási, Munkaügyi és Munkavédelmi Főosztály

A következőkben nézzük meg, hogyan alakult az álláskeresők megoszlása életkori korcsoportok szerint. Az eredményeket egyelőre Veszprém nélkül, az 5. sz. táblázat adatai alapján tekintjük át. A Társulás településein, a 18-19 évesek körében sehol nem találunk regisztrált munkanélkülit, csupán egy kivétel akad, Hajmáskér (1 fő). Legmagasabb a regisztráltak aránya az 50-54 éves korosztályhoz tartozók között (összesen: 40 fő), közülük is kiemelkedik Hajmáskér, Herend és Szentgál. Legalacsonyabb a munkanélküliek száma a 20-24 évesek körében (17 fő), itt felülreprezentált Hajmáskér és Nagyvázsony. A 25-29 évesek, a 35-39 évesek és a 60-62 évesek között az álláskeresők száma 30 fő körüli (rendre: 30, 29, 33). A fiatal felnőttek és az idős aktívak legtöbbször Nemesvámoson, a középkorú aktívak Hajmáskéren nem tudnak elhelyezkedni. Veszprém esetében a legalacsonyabb értékeket a legfiatalabb korosztályoknál, a legmagasabbat a 40-49 évesek körében találjuk a regisztrált álláskeresők körében.

5. sz. táblázat: Regisztrált álláskeresők száma a Társulás településein életkor/életkori korcsoportok szerint, 2019. december (fő)

Település neve	18 év	19 év	20-24 év	25-29 év	30-34 év	35-39 év	40-44 év	45-49 év	50-54 év	55-59 év	60-62 év	62 évesnél idősebb	Összesen
Bánd	0	0	0	3	1	1	0	2	0	1	1	0	9
Barnag	0	0	1	0	0	1	1	0	0	0	0	0	3
Eplény	0	0	0	1	2	2	1	0	2	0	1	0	9
Hajmáskér	1	0	6	5	4	8	5	4	7	5	4	3	52
Hárskút	0	0	0	0	0	1	0	1	0	0	1	2	5
Herend	0	0	2	1	1	2	3	2	8	4	3	2	28
Hidegkút	0	0	0	1	0	1	0	0	2	0	1	1	6
Márkó	0	0	0	2	1	3	3	1	0	0	2	1	13
Mencshely	0	0	0	0	0	1	0	0	3	0	0	1	5
Nagyvázsony	0	0	5	0	3	0	6	3	2	3	4	4	30
Nemesvámos	0	0	1	7	4	3	1	0	4	2	9	3	34
Pula	0	0	0	1	1	0	0	0	0	0	0	0	2
Sóly	0	0	0	2	0	0	0	1	1	1	2	1	8
Szentgál	0	0	2	7	3	5	2	2	7	4	4	3	39
Tótvázsony	0	0	0	0	0	1	0	2	1	1	0	1	6
Veszprém	8	1	42	65	51	70	92	82	76	53	74	47	661
Veszprémfajsz	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Vilonya	0	0	0	0	2	0	3	1	3	1	1	0	11
Vöröstó	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Veszprém nélkül össz.	1	0	17	30	22	29	25	19	40	22	33	22	260
Összesen:	9	1	59	95	73	99	117	101	116	75	107	69	921

Forrás: Veszprém Megyei Kormányhivatal, Foglalkoztatási, Munkaügyi és Munkavédelmi Főosztály

A következőkben a munkaerő-piaci szempontból legnehezebb helyzetben lévő korcsoportokat vonjuk vizsgálatunk fókuszába, melyhez ismét figyelembe vesszük az előző koncepcióban közölt adatokat is. Általános tendenciaként elmondható - ha a fiatalabb, illetve az idősebb munkavállalók munkaerő-piaci helyzetét megvizsgáljuk -, hogy a korábbi kedvező folyamatok valamelyest megtorpantak. Amíg a kistérségben élő **fiatal 24 éven aluli** álláskeresők száma 2015-ről 2017-re 148-ról 61 főre csökkent, addig számuk 2019-re 69 főre emelkedett. Veszprémben a fiatal álláskeresők száma 2018-ra 113 főről 36 főre csökkent, azonban 2019-re számuk 51 főre emelkedet. Az **50-62 évesek** körében 2017-re javulás, majd 2019-re szintén visszaesés volt tapasztalható, itt a regisztráltak aránya az előző időszakban a felére csökkent, az utóbbi két évet összevetve pedig 89 főről 95-re emelkedett. E korcsoport kiugró emelkedést mutat Veszprém esetében is, ahol 131 főről 203-ra ugrott az álláskeresők létszáma 2019-re, ami 65%-os növekedést jelent (6. sz. táblázat).

6. sz. táblázat: Regisztrált álláskeresők száma a legfiatalabb és a legidősebb korcsoportokban a Társuláshoz tartozó településeken, 2019. december (fő)

Település neve	24 év alatti		50-62 éves		62 év felett	
	2017	2019	2017	2019	2017	2019
Bánd	0	0	1	2	0	0
Barnag	0	1	0	0	0	0
Eplény	3	0	0	3	1	0
Hajmáskér	5	7	22	16	0	3
Hárskút	0	0	6	1	1	2
Herend	1	2	10	15	0	2
Hidegkút	0	0	5	3	2	1
Márkó	2	0	5	2	3	1
Mencshely	1	0	3	3	1	1
Nagyvázsony	3	5	10	9	7	4
Nemesvámos	5	1	5	15	4	3
Pula	0	0	0	0	0	0
Sóly	0	0	2	4	1	1
Szentgál	2	2	11	15	2	3
Tótvázsony	0	0	3	2	0	1
Veszprém	36	51	131	203	104	47
Veszprémfajsz	1	0	3	0	2	0
Vilonya	2	0	3	5	2	0
Vöröstó	0	0	0	0	0	0
Veszprém nélkül össz.:	25	18	89	95	26	22
Összesen:	61	69	220	298	130	69

Forrás: Veszprém Megyei Kormányhivatal, Foglalkoztatási, Munkaügyi és Munkavédelmi Főosztály

Az öszülő társadalom tagjainál, tehát a **62 éves vagy idősebbek** esetében összesen 69 fő regisztrált álláskeresőt tartanak nyilván a Munkaügyi Hivatalok, itt a veszprémi lakosok száma 47, tehát a Társulás kistépülésein összesen 22 fő a munkanélküliek száma. A legidősebbek körében Veszprémbe jelentős csökkenést tapasztaltunk 2017-hez képest, míg korábban 104 fő, 2019 végén 47 fő keresett munkát (6. sz. táblázat).

Arról pedig, hogyan alakult a regisztrált álláskeresők nemek szerinti megoszlása, a 7. sz. táblázat nyújt információkat. A táblázat összesítő sora alapján látható, hogy a Társuláshoz tartozó településeken a nemek szerinti megoszlás nagyjából kiegyenlített. Azonban, ha Veszprémet kiemeljük - ahol valamivel több nő keres munkát, mint férfi -, látható, hogy a kistépülések álláskeresői inkább férfiak (146 férfi, 114 nő). A települések között Herend, Nagyvázsony, Márkó és Eplény esetében felülreprezentáltak a férfiak. Meg kell még jegyezni, hogy két faluban (Vilonya, Vöröstó) nincs nyilvántartott, regisztrált álláskereső.

7. sz. táblázat: Regisztrált álláskereső nemek szerinti megoszlása a Társulás településein, 2019. december (fő)

Település neve	Férfi	Nő	Összesen
Bánd	5	4	9
Barnag	2	1	3
Eplény	7	2	9
Hajmáskér	27	25	52
Hárskút	3	2	5
Herend	19	9	28
Hidegkút	4	2	6
Márkó	8	5	13
Mencshely	2	3	5
Nagyvázsony	19	11	30
Nemesvámos	15	19	34
Pula	1	1	2
Sóly	6	2	8
Szentgál	20	19	39
Tótvázsony	3	3	6
Veszprém	308	353	661
Veszprémfajsz	0	0	0
Vilonya	5	6	11
Vöröstó	0	0	0
Összesen:	454	467	921

Forrás: Veszprém Megyei Kormányhivatal, Foglalkoztatási, Munkaügyi és Munkavédelmi Főosztály

A foglalkoztatási helyzettel kapcsolatosan hat kérdést tartalmazott a kérdőív, melyek közül az első a polgármesterek, jegyzők átfogó helyzetértékeléséről gyűjtött információkat a témakörben, a második a foglalkoztatás javítására tervbe vett lépéseket, a harmadik a nem regisztrált tartós munkanélküliek becsült számát, a negyedik a tartós munkanélküliek munkaerő-piacra történő visszatérését elősegítő helyi megoldásokat, azok hatékonyságát, finanszírozási hátterét tudakolta, míg az ötödik-hatodik a helyi szociális szervezetekről és az ott foglalkoztatottak számáról kérdezett.

A **foglalkoztatottságot befolyásoló tényezők** között az önkormányzatok vezetői leggyakrabban arra hivatkoztak, hogy helyben nincs sok munkalehetőség, de „aki akar, az tud dolgozni”. A polgármesterek többsége elsősorban a helyi oktatási és szociális intézményeket nevezte meg, mint egyetlen vagy fő „helybeli” foglalkoztatót. Másodsorban a környező városokban működő vállalatokat, cégeket említették, amelyek munkalehetőséget biztosítanak a helyi lakosok számára (Herend, Nagyvázsony, Hajmáskér, Eplény, Márkó, Tótvázsony, Pula, Szentgál, Vilonya). Hidegkút esetében a településvezető úgy nyilatkozott, hogy a kizárólagos munkaerő-piacot Veszprém jelenti, „az aktívkorú lakosok 95%-a a nagyvárosban dolgozik, az 5% százalék pedig a helyi mezőgazdaságban, vállalkozásokban”. A helyi

vállalkozások azonban elsősorban idényjellegű munkát képesek kínálni (Szentgál), ugyanakkor a vendégházak üzemeltetése több család megélhetésének alapját is jelenti (Barnag). Márkó esetében egy jövőbeli beruházás (naperőmű) az, ami a munkahelyteremtéshez jelentősen hozzá fog járulni. Végül néhányan az állami finanszírozású közmunka programot is nevesítették e körben (Hidegkút, Vöröstó, Vilonya, Tótvázsony, Barnag).

Néhány választ itt is idézünk részletesebben a kérdőívekből:

- „A községben mintegy 311 vállalkozó folytat tevékenységet, illetve vállalkozás működik, ezek jelentős része hazai vállalkozó, bár a termelés volumenének zömét a multinacionális cégek adják. A vállalkozások közül kiemelkedik 3-4 olyan vállalkozás, melyek évről-évre bővítik kapacitásaikat, fokozva ezzel termelékenységüket és újabb munkahelyeket teremtenek. Szalag mellett dolgozó betanított munkásoknak épp úgy adódik munkalehetőség, mint közép vagy felsőfokú végzettséggel rendelkező műszaki, gazdasági szakembereknek.” (Nemesvámos)
- „Több vállalkozó is van a faluban, de csak kevesek rendelkeznek a munkavégzésükhöz szükséges, nagyobb méretű, ipari tevékenységre alkalmas területtel, így meglehetősen korlátozottak a lehetőségek új munkahelyek teremtésére, bár a horgász-csalikat csomagoló üzem néhány éve ad munkát pár embernek.” (Hidegkút)

Jóllehet a koncepció jelen fejezete 2019-es adatokkal dolgozik, az önkormányzatokat azonban 2020 nyarán kerestük fel, ennek köszönhetően több település is említette a környékbeli nagyobb vállalatok, cégek járványhelyzet miatt bekövetkezett elbocsátásait, ami a településeik foglalkoztatási helyzetét kedvezőtlen irányba befolyásolta a legutóbbi időszakban (Hidegkút, Vöröstó, Tótvázsony, Barnag, Szentgál).

A **foglalkoztatottság emelésére** többféle megoldást alkalmaznak a Társulás települései. A polgármesterek megpróbálnak „vonzó befektetési környezetet teremteni” (Nagyvázsony), a vállalkozásokat támogatják, igényeiket az infrastrukturális fejlesztések alkalmával figyelembe veszik (Herend). Néhány község kedvező helyi adókkal biztosít kedvezményeket (Hajmáskér), vagy az iparűzési adón kívül más adót nem ró ki a vállalkozásokra (Herend). Máshol a foglalkoztatási problémák kezelése során a közeli nagyvárosok által kínált munkalehetőségekre támaszkodnak részben, vagy teljes mértékben (Hidegkút, Vöröstó, Vilonya, Tótvázsony, Veszprémfajszt). Néhány településvezető azonban pesszimista, és úgy látja, hogy „nincs lehetőség” a foglalkoztatás emelésére (Mencshely, Szentgál). Többen arra

hivatkoztak, hogy a településen „nem jellemző” a munkanélküliség (Vöröstó, Veszprémfajsz, Eplény), vagy „Veszprém megold mindent” (Hárskút), esetleg a családi gazdálkodásokat említették (Vöröstó, Veszprémfajsz).

Más települések próbálnak helyben lehetőségeket teremteni, hosszú távra terveznek annak érdekében, hogy újabb vállalatok, cégek náluk telepedjenek le, illetve magánkézben lévő területek értékesítésében is próbálnak közreműködni (Tótvázsony).

Az optimista válaszok közül idézünk néhány további példát:

- „Az önkormányzat évről-évre elismeri azokat a nagy vállalkozásokat, amelyek az elmúlt évtizedekben itt is megerősödve munkahelyeket teremtettek, fejlesztésünket segítő adót fizettek, s elismertséget hoztak Nemesvámosnak.”
- Barnagon helyi kezdeményezéseket támogatnak: „tyúkfarm kialakítása 10 ezer tyúkkal, lovas-íjász egyesület elindítása, továbbá pályázatok elnyerésével, közmunkások képzésével, egy jó géppark kialakításával” próbálnak a foglalkoztatási helyzeten javítani.

A munkaerő-piacról tartósan távollévő aktív, munkaképes korú népesség nagyobb létszáma csupán néhány településen jellemző. A nem regisztrált **tartósan munkanélküli lakosok becsült száma** Szentgálon 25-30 fő, Hajmáskéren 19-20 fő, Herenden 10-15 fő, Tótvázsonyban 8-10 fő, Vilonyán 3-4 fő, Hidegkúton 2-3 fő, Pulán szintén 2-3 fő, Veszprémfajszon volt 2 fő („már megoldódott”), Hárskút esetében 1-2 fő, Vöröstón és Barnagon 1-1 fő. Nemesvámoson, Bándon, Sólyon és Eplényben a településvezetők úgy nyilatkoztak, hogy „nincs” vagy „nem jellemző” hogy lenne a munkaerő-piacról tartósan kiszorult személy a lakosság körében. Adathiányra két falu hivatkozott: Nagyvázsóny és Mencshely, míg nem került kitöltésre ez a kérdőív kérdés Márkó esetében.

A **tartós munkanélküliség kezelésére** általában a közmunkaprogramban való részvétel lehetőségét említették azok az önkormányzatok, ahol a településen nagyobb számban találtunk munkaerő-piaci szempontból hátrányos helyzetű lakosokat (Szentgál, Hajmáskér, Tótvázsony, Pula). Volt, ahol az önkormányzati intézmények által történő foglalkoztatást (Hajmáskér), máshol a segélyeket, rendkívüli támogatásokat nevesítették e körben (Barnag, Herend). A többség azonban arról számolt be, hogy az önkormányzatnak nincs ilyen speciális programja, amit eltérő okokkal indokoltak meg. Néhányan a nagyobb városok, Balaton part közelségére hivatkoztak (Hidegkút, Vilonya, Barnag), mások egyszerűen arra, hogy a településen nincs tartós munkanélküli így nem volt a korábbiakban sem szükség ilyen programok kidolgozására (Vöröstó, Nemesvámos, Mencshely). Vilonya polgármestere a hivatali utat jelölte meg, tehát ők a közeli városi Munkaügyi Hivatalhoz irányítják az

álláskeresőket; Eplény vezetője pedig a „Települési Esélyegyenlőségi Tervre” hivatkozott, ami „tartalmaz erre vonatkozó feladatokat”.

Összefoglalóan elmondhatjuk, hogy a Társulás településein (Veszprémtől eltekintve) a foglalkoztatás problémáinak kezelését elsősorban a környező nagyobb városok által nyújtott munkalehetőségek biztosítják. A lakosok kisebb része dolgozik helyi vállalkozásokban, családi gazdaságokban, vagy él meg a turizmus kínálta lehetőségekből. A tartós munkanélküliek számára segélyen, rendkívüli támogatáson túl a közmunka program lehetősége marad, jóllehet ennek jelentősége az elmúlt években lecsökkent. **Helyi szociális szövetkezetek** működése a Társulás kistépülésein szinte egyáltalán nem jellemző. Veszprémtől eltekintve, a térségben Herend kivételével sehol nem működtet az önkormányzat szociális szövetkezetet. A herendi Bakony Team Szociális Szövetkezet tagjai elsősorban takarítást, vasalást, ház körüli munkákat végeznek. Illetve Nemesvámoson is működik egy szövetkezet nyugdíjas foglalkoztatási profillal, de nem az önkormányzat működteti, csupán együttműködnek vele.

4. 4. LAKÁSHELYZET

Veszprém város közelsége, oktatási, kulturális, valamint munkaerő-piaci szerepe továbbra is kedvezően hat az érintett településeken való otthonteremtésre. A készített adatlapok információi alapján a lakáshelyzet általában jónak mondható, a lakások többnyire összkomfortosak, csak néhány településen számoltak be alacsony komfortfokozatú lakások jelenlétéről.

A „*Vannak-e, és ha igen, milyen lakhatási problémák a településen?*”kérdésünkre a települések fele jelzett problémát. 2016 -ban ez az arány valamelyest alacsonyabb volt, 2018-ban pedig hasonló. Az továbbra sem jellemző, hogy a lakásprobléma jelentős számban érintené a lakosságot. A problémát jelző legtöbb polgármester, jegyző, szociális ügyintéző legfeljebb egy-két esetszámról számolt be, az elkészített interjúk alapján a legtöbb településen a lakhatási gonddal küszködők aránya az 5 %-ot sem éri el. Kivétel ez alól Herend és Vilonya, ahol ez az arány a 10 %-ot is elérheti.

A közüzemi díjak fizetésének elmaradásáról az önkormányzatoknak nincs közvetlen adatuk, így nem tudhatjuk pontosan, hogy e tekintetben milyen mértékű a lakhatási szegények aránya. Lakásfenntartáshoz kapcsolódó pénzbeli vagy természetbeni támogatást 2018-ban 12, 2020-ban 14 település (Veszprém nélkül) biztosított a rendeletei alapján. Lakhatási támogatásra Herenden és Szentgálon volt leginkább igény, természetbeni juttatások közül pedig tűzifát igényeltek a legtöbben (összes települést tekintve 124 fő).

Szociális bérlakásra a kistelepülésen jellemzően nem mutatkozik igény, kivétel ez alól Herend, Szentgál, Tótvázsony és Vöröstó, ahol 2 - 5 családnak is lehetne ezekre igénye.

A 2018-as felmérésünkben is megállapítást nyert, hogy hajléktalan személy (nem számolva Veszprém városával) alig él a felmért településeken (az elmúlt két évben mindösszesen négy településen, egy-egy esetről számoltak be).

4. 5. KÖZLEKEDÉS

A településeket körülvevő közúthálózatot továbbra is általában jó, de legalább elfogadható állapotúnak jellemzik a polgármesterek. A nagyobb városok (Ajka, Balatonfüred, Veszprém) könnyen megközelíthetőek, az utak minőségét a megkérdezettek valamivel jobbnak ítélik meg Veszprém irányába.”¹¹

Több településen voltak útfelújítások a belterületen, vannak azonban állami fenntartású utak, amelyek felújításra szorulnának.

A tömegközlekedés járatainak számával, indulásuk gyakoriságával kapcsolatban 2020-ban is kevés panasszal talákoztunk. Az önkormányzatokat képviselő megkérdezett személyek szerint általánosságban megfelelő a járatok gyakorisága, csak elvétve hallottunk olyanról, mely szerint szükséges volna változtatni a járatok indításának idején, gyakoriságán.

4. 6. KIREKESZTŐDÉS

A veszprémi társult települések a gazdasági helyzetük, valamint a foglalkoztatottság tekintetében országosan kedvező helyzetűek, ugyanakkor fontosnak érezzük hangsúlyozni azokat a gondolatokat, amelyeket már a 2008-as Konceptióban¹² is kiemelésre kerültek: „A térségben élő munkanélküliek, a lakhatási gondokkal küszködők, az alacsony jövedelmük miatt pénzübeli, illetve természetbeni ellátásra szoruló személyek szükségleteinek felmérése, alapvető szükségleteik biztosítása elengedhetetlen az emberi méltóság, mint alkotmányos jog gyakorlásához. Idősödő társadalmunkban komoly feladatot jelent az idős emberekre való odafigyelés, és egyre többen szorulnak segítségre amiatt is, hogy gyermeküket egyedül nevelik. A kirekesztettség szempontjából veszélyeztetett csoportnak tekintjük az időseket, az egyedülállókat, a munkanélkülieket, az alacsony jövedelműeket, a romákat, a fogyatékkal élőket, a pszichiátriai betegeket és a szenvedélybetegeket. A vizsgálat alapján megállapítható, hogy a településeken leginkább az idősekről és a munkanélküliekről való gondoskodásra, néhány településen a fogyatékkal élők megsegítésére, elvétve pszichiátriai beteg, illetve szenvedélybeteg személyek ellátására, segítésére volna szükség. Az idősekről való

---

¹¹ A 2016-os felülvizsgálatban leírtak.

¹² Veszprémi Kistérség Többcélú Társulása Szociális Szolgáltatástervezési Konceptiója, 2008.

gondoskodásnak több szociálpolitikai szereplője is (önkormányzati, egyházi szervezet) jelen van a térségben.

Ami a szociális ellátásokat szabályozó helyi rendeleteket illeti, legtöbb település annak sem szerkezetét, sem tartalmát nem módosította jelentős mértékben az elmúlt két évben.

Vöröstón 2018 őszétől új támogatási formaként a születési- és közlekedési támogatás bevezetéséről döntött a képviselőtestület. Tótvázsony 2019-ben a közfoglalkoztatottakkal kapcsolatban módosította helyi rendeletét.

Barnag a jövőben az iskolakezdési támogatás összegét, Nemesvámos a temetési támogatást tervezi emelni. Hidegkúton gyermek születése kapcsán merült fel az igény egyszeri támogatása.

A temetési támogatások összegei általában 15 és 30 ezer forint között változnak, a legmagasabb összeget jelenleg is Tótvázsony (70 ezer Ft) nyújtja. A települések a köztemetést továbbra is kötelező természetbeni szolgáltatásként nyújtják. A lakásfenntartási támogatási formák legtöbb esetben változatlanok maradtak. Az állam által biztosított közgyógyellátás mellett, vagy az arra nem jogosultak számára, 11 település biztosítja a gyógyszer-támogatás lehetőségét is. Sóly 2017-től a településen élő súlyosan beteg, testi vagy szellemi fogyatékos személyek egyszeri támogatását tette lehetővé éves költségvetése függvényében, 50 ezer Ft összegben. A beiskolázási, iskolakezdési támogatást a települések jelentős része továbbra is biztosítja. Kisebb településeken jövedelemtől függetlenül fix összeget állapítottak meg erre a célra. Továbbra is vannak olyan települések, amelyek különösen elismerik az iskoláztatás különböző terheit, és fontosnak tartják a továbbtanulás támogatását.

A tótvázsonyi körjegyzőség képzési szinteknek megfelelően differenciálja a támogatási összegeket, külön biztosít továbbtanulási támogatást, sőt a végzős diákok számára egyszeri juttatást (20 ezer forint) ad. Egyre több településen vehető igénybe születési támogatás. Kisebb települések jövedelemtől függetlenül kb. 10-20 ezer forintot, a jobb anyagi helyzetben lévő Sóly és Nemesvámos akár 58-60 ezer forintot is ad jövedelemfüggően erre a célra. Sóly (amennyiben éves költségvetése lehetővé teszi) továbbra is évente egy alkalommal a karácsonyi ünnepekhez kapcsolódóan egyszeri támogatást nyújt jövedelemfüggően az öregségi nyugdíjkorhatárt betöltő személyek és nagycsaládosok számára. Jövedelemtől függetlenül a gyermekek számára pedig mikulás és karácsonyi csomagot oszt. Az idősök egyszeri étel-miszer csomagot kapnak az idősök világnapja alkalmából. A tótvázsonyi körjegyzőség a települések lakosai számára igény esetén kamatmentes kölcsönt nyújt (településenként változó összegekkel és futamidőkkel). Barnag együttműködve a Nagycsaládosok Egyesületével aktívan részt vesz az Étel-miszerbank által meghirdetett étel-miszermentő akcióban. A fűtési támogatás több település rendeletében megjelenik, mint

rendkívüli települési támogatási forma. Ezen felül az elmúlt években vált gyakoribbá (állami ösztönzésnek köszönhetően) a szociális célú tűzifa támogatási forma biztosítása.

A helyi rendeletek a szociális alapszolgáltatásokat továbbra is változó részletességgel, pontossággal szabályozzák. Több településnél pontatlan a szolgáltatók megnevezése, illetve a megszűnések, a szolgáltató-váltások sincsenek jelölve.

Összességben elmondható a települések pénzbeli- és természetben nyújtott ellátásaihoz kapcsolódó adatok alapján, hogy a lakhatáshoz- és a temetéshez kapcsolódó támogatásokat, valamint a rendkívüli települési támogatásokat van módjuk leginkább igénybe venni a rászorulóknak. A természetben nyújtott szociális ellátások közül a leggyakrabban igénybevett a gyermekétkeztetés, az iskolakezdési és a tűzifa támogatás. Kistépülések esetén alacsony a támogatásokat igénybevevők száma, vélhetően még működik a megbélyegzéstől való félelem, főleg az időskorúak esetében.

Kérdésünkre, hogy vajon hányan lehetnek a településen azok a személyek, akik nem igényelték, de rászorulnak az adott támogatásra, ellátásra, továbbra sem tudtak válaszolni a megkérdezettek.

A kistérségi települések nem rendelkeznek olyan nyilvántartással, mely alapján felmérhető lenne, hogy mennyi a pszichiátriai és/vagy szenvedélybetegek száma a településen. Az ilyen jellegű „leszakadások” helyi kezelésére a Szociális törvény továbbra sem nyújt megoldást.

4. 7. FALUGONDNOKI ÉS TANYAGONDNOKI SZOLGÁLTATÁS

Az alacsony lélekszámú községekben a falugondnoki, ill. a tanyagondnoki szolgáltatás hivatott segíteni a közszolgáltatásokhoz való hozzájutást, a szociális szükségletek kielégítését. 2008-ban még csupán 6 település, 2018-ban 9 település élt ezzel a lehetőséggel. Jelenleg 10 településen, Barnagon, Eplényben, Hárskúton, Hidegkúton, Mencshelyen, Pulán, Sólyban, Szentgálon, Tótvázsonyban és Vöröstón működik falugondnoki vagy tanyagondnoki szolgáltatás. A 2016-os és 2018-as felülvizsgálatban is jeleztük, hogy népességszámuk alapján Eplényben és Veszprémfajszon is működhetne ilyen jellegű szolgáltatás. Láthatjuk, hogy azóta már Eplény is biztosít falugondnoki szolgáltatást a helyi közösség megsegítésére. Bádon, Márkón és Veszprémfajszon a közterület karbantartó látja el a falu azon szükségleteit is, amelyek a falugondnok feladatát képeznék.

4.8. CSALÁDOKNAK, GYERMEKEKNEK NYÚJTOTT ELLÁTÁSOK

A gyermekek védelméről és a gyámügyi igazgatásról szóló 1997. évi XXXI. törvény (továbbiakban Gyvt.) rendelkezik arról, hogy a családban élő gyermekek életkorának megfelelő nappali felügyeletét, gondozását, nevelését, foglalkoztatását és étkeztetését kell megszervezni azon gyermekek számára, akiknek szülei különböző okok miatt napközbeni

ellátásukról gondoskodni nem tudnak. A gyermekek napközbeni ellátási formái közé tartozik a bölcsőde, a napközbeni gyermekfelügyelet és az alternatív napközbeni ellátás.

„Ha a bölcsődei ellátásra az adott településen legalább öt gyermek tekintetében igény jelentkezik, vagy a település – jogszabályban meghatározottak szerint megállapított – 3 év alatti lakosainak száma meghaladja a 40 főt, a (3) bekezdés a) pontja alá nem tartozó települési önkormányzat köteles gondoskodni a gyermekek bölcsődei ellátásáról a 42. § (2) bekezdése szerinti bölcsődei ellátást nyújtó intézmények, szolgáltatások bármelyik formájának biztosításával, önállóan, társulásban vagy ellátási szerződés útján.” (Gyvt. 94. § (3a) bek.)

Az önkormányzatok a fenti törvényi kötelezettségüknek igyekeznek eleget tenni. A Társuláshoz tartozó települések nagy részének népessége 10.000 fő alatti, így bölcsődét anyagiak és megfelelő számú gyermek hiányában nehezen tudnak fenntartani. A családok a bölcsődei ellátást a környező nagyobb településeken veszik igénybe. Több település is társulásos formában biztosítja a bölcsődei és óvodai ellátást (Tótvázsony-Hidegkút, Nagyvázsony-Pula- Mencshely).

A felülvizsgálat időszakában több pozitív változás is történt. Herenden, a 2018-as felülvizsgálatban tervezett bölcsődei férőhely bővítése elkezdődött. A bővítésre azért volt szükség, mert a környező kistelepülésekről, ahol nem megoldott a bölcsődei elhelyezés, ide hozzák a gyermekeket. Bánd 2021-ben tervezi bölcsőde indítását Herenddel együttműködésben. Nemesvámoson jelentős fejlesztések történtek, a családi bölcsőde mellett 2019-ben átadásra került egy önkormányzati fenntartású bölcsőde. Folyamatban van egy új bölcsődei csoport kialakításának engedélyeztetése is. A kialakításra kerülő bölcsőde a veszprémfajsi gyermekeket is fogadja a két önkormányzat megállapodása alapján. Nem megoldott a bölcsődei ellátás Eplényben, Hárskúton, Márkón, Hajmáskéren, Pulán, Sólyban, de ezeken a településeken nem is volt igény rá. Az 500 főnél kisebb településeken többnyire óvoda sem működik, az itt élők az óvodai ellátást a környező, nagyobb településeken tudják igénybe venni. Az óvodát működtető települések két és fél éves kortól fogadják a gyerekeket, ezzel is korrigálva a bölcsődei ellátás hiányosságait. Az elmúlt két évben különösen az óvodai ellátás színvonala emelkedett a települések jelentős részében.

Több település is sikerrel pályázott a Magyar Falu Program keretében óvoda felújításra (Bánd, Hajmáskér, Herend, Nagyvázsony). Vilonya pedig 2020-ban adott be erre pályázatot. Eplény pályázatát forráshiányra hivatkozva elutasították, ezért felújításait önerőből valósítja meg. Megtörtént az óvodaudvar akadálymentesítése, folyamatban van a kerítészsere, tervezik a központi fűtés felújítását, a nyílászárók cseréjét és a külső szigetelés megoldását. A 2018-as felülvizsgálatban a mencshelyi önkormányzat a lakossági igényeknek megfelelően helyben szeretne volna megoldani a gyermekek napközbeni ellátását. Sajnos forrás hiányában ez a terve nem valósulhatott meg. A gyermekeket a falugondnoki szolgálat viszi Nagyvázsonyba

bölcsödébe, óvodába. Új óvoda épült Márkón és Nemesvámoson. A nemesvámosi óvoda négy csoportszobából áll, de már most látni lehet, hogy pár év múlva szükség lesz a bővítésre. Sólyból Hajmáskérre viszik az óvodába a gyerekeket, itt az önkormányzat sikeres pályázatának köszönhetően vásárolt egy kisbuszt, amivel naponta hozza és viszi a gyerekeket. A szállítás költségét az önkormányzat magára vállalta. Herend és Márkó önkormányzata alternatív napközbeni ellátás kertében - a nyári időszakban, több héten át - napközis tábort működtet.

A Szociális törvény 86. § (1) bekezdés (a) pontja szerint *„A települési önkormányzat köteles biztosítani a családsegítést, ha polgármesteri hivatalt működtet vagy a közös önkormányzati hivatal székhelye a településen van.”*

A gyermekjóléti szolgáltatás biztosításáról az alábbiak szerint rendelkezik a jogszabály:

„Gyvt. 94. §. (2a)¹³ Polgármesteri hivatalt működtető települési önkormányzat, a közös önkormányzati hivatal székhelye szerinti települési önkormányzat, a fővárosban a fővárosi kerületi önkormányzat, illetve a fővárosi önkormányzat által közvetlenül igazgatott terület tekintetében a fővárosi önkormányzat lakosságszámtól függetlenül köteles gyermekjóléti szolgálatot működtetni. A közös önkormányzati hivatal székhelye szerinti települési önkormányzat által működtetett gyermekjóléti szolgálat ellátási területe a közös önkormányzati hivatalhoz tartozó települések lakosságára terjed ki. Amennyiben a gyermekjóléti szolgálat fenntartója társulás, a társulás társulási megállapodásban megjelölt székhelye kizárólag az e bekezdés szerint feladatellátásra kötelezett önkormányzat lehet.”

A családsegítést és a gyermekjóléti szolgáltatást – amely 2016-tól már csak integrált formában működtethető – a térségben az alábbi szolgáltatók biztosítják:

- Herend Környéki Önkormányzatok Család- és Gyermekjóléti Szolgálat;
- Veszprémi Családsegítő és Gyermekjóléti Integrált Intézmény;
- Bendola Családsegítő Központ és Gyermekjóléti Szolgálat, Hajmáskér
- Berhidai Szociális és Gyermekjóléti Szolgálat.

---

¹³ Megállapította: 2016. évi LXVII. törvény 53. §. Hatályos: 2017. 01. 01-től.

5. A VESZPRÉMI KISTÉRSÉGI TÖBBCÉLÚ TÁRSULÁS SZOCIÁLIS ELLÁTÁSI KÖTELEZETTSÉGE

A Társulás) fenntartásában működő VKTT Egyesített Szociális Intézményének (továbbiakban: ESZI) az alábbi településekre vonatkozóan van működési engedélye:

1. *Étkeztetés* Barnag, Bánd, Eplény, Hajmáskér, Herend, Hidegkút, Márkó, Mencshely, Nagyvázsony, Nemesvámos, Pula, Sóly, Szentgál, Tótvázsony, Veszprém, Veszprémfajsz, Vilonya és Vöröstó közigazgatási területe.
2. *Házi segítségnyújtás szociális alapszolgáltatás:* Barnag, Bánd, Eplény, Hajmáskér, Hárskút, Herend, Hidegkút, Márkó, Mencshely, Nagyvázsony, Nemesvámos, Pula, Sóly, Szentgál, Tótvázsony, Veszprém, Veszprémfajsz, Vilonya és Vöröstó közigazgatási területe.
3. *Idősek nappali ellátása szociális alapszolgáltatás:* Herend és Veszprém közigazgatási területe.
4. *Személyes gondoskodást nyújtó szociális szakosított ellátás (idősek átmeneti otthona, idősek otthona):* a Társulásban résztvevő valamennyi település (Hárskút 2021. január 1-jétől veszi igénybe ezeket az ellátásokat).
5. Állami feladatellátás körében feladat-ellátási szerződés alapján biztosítja a *jelzőrendszeres házi segítségnyújtás alapszolgáltatást* Veszprém közigazgatási területén.

Ezen kívül a Veszprém Megyei Jogú Város Önkormányzata fenntartásában működő Göllesz Viktor Fogyatékos Személyek Nappali Intézménye nyújtja a *felnőtt értelmi fogyatékosok nappali ellátását* Bánd, Hajmáskér, Hárskút, Herend, Hidegkút, Márkó, Nemesvámos, Sóly, Szentgál, Tótvázsony, Veszprémfajsz települések közigazgatási területén élő lakosokra kiterjedően.

5.1. ÉTKEZTETÉS

Az étkeztetés keretében azoknak a szociálisan rászorultaknak biztosítanak napi egyszeri meleg ételt, akik koruk, egészségi állapotuk, fogyatékoságuk, pszichiátriai betegségük, szenvedélybetegségük vagy hajléktalanságuk miatt nem képesek önmagukat e tekintetben ellátni. A szolgáltatás a települések helyi igényei és adottságai szerint valósul meg az étkeztetés, elvitellel, helyben fogyasztással vagy házhoz szállítással. Az étkeztetést a kisközségekben leginkább elvitellel vagy kiszállítással biztosítják. A szolgáltatás hétvégén és ünnepnapokon Veszprém közigazgatási területén igénybe vehető, a többi településen továbbra sem.

8. sz. táblázat: A szociális étkeztetést igénybe vevők száma 2019-ben

Település neve	Étkeztetést igénybe vevők 2017 -ben	Étkeztetést igénybe vevők 2019 -ben	A szolgáltatást biztosító intézmény
Barnag	3 fő	2 fő	ESZI*
Bánd	14 fő	12 fő	ESZI
Eplény	13 fő	23 fő	ESZI
Hajmáskér	-	-	nem igényelték
Hárskút	36 fő	36 fő	helyi önkormányzat*
Herend	49 fő	51 fő	ESZI
Hidegkút	6 fő	10 fő	ESZI
Márkó	21 fő	14 fő	ESZI
Mencshely	4 fő	6 fő	ESZI
Nagyvázsony	70 fő	79 fő	ESZI
Nemesvámos	49 fő	97 fő	ESZI
Pula	2 fő	8 fő	ESZI
Sóly	-	-	nem igényelték
Szentgál	45 fő	42 fő	ESZI
Tótvázsony	54 fő	40 fő	ESZI
Veszprém	242 fő 87 fő	310 fő 106 fő	ESZI „Életöröm” Idősek Otthona**
Veszprémfajsz	-	-	nem igényelték
Vilonya	nincs adat	4 fő	Berhidai Szociális és Gyermejjóléti Társulás*
Vöröstó	-	-	nem igényelték
Összesen	736 fő	840 fő	

Forrás: Veszprémi Kistérség Többcélú Társulása Egyesített Szociális Intézmény, a helyi önkormányzatok*, ill. az Életöröm” Idősek Otthona** adatszolgáltatása

Az ESZI Veszprémen kívül 12 településen biztosítja a szociális étkeztetést. Összesen több mint 100 fővel emelkedett az igénybevevők száma a korábbi felülvizsgálathoz képest. Ennek egyik oka Veszprémben, hogy bizonyos korábbi étterem, amely ebéd kiszállítással foglalkozott, megszűnt. Nemesvámoson a közétkeztetési szolgáltatást ellátó cég változott, az általa nyújtott választék és minőség többeknek megfelelőbb. Veszprémfajszon, Vöröstón, Hajmáskéren és Sólyon az önkormányzatok jelzése alapján a lakosság továbbra sem igényelte ezt a szolgáltatást. Hárskút és Vilonya a korábbi évekhez hasonlóan a Társuláson kívül oldja meg az ellátást. A Hajmáskér-Sólyi Református Társegyházközség Falugondnoki Szolgálatának továbbra is szándékában áll létrehozni az Alapszolgáltatási Központot, amennyiben pénzügyi forrást találnak rá.

* A Veszprémi Kistérség Többcélú Társulása Egyesített Szociális Intézménye.

A szolgáltatás minősége szempontjából továbbra is kívánatos volna, hogy minden településen (ott is, ahol nem kifejezetten idős emberek számára főznek, hanem például oktatási intézmény tanulóinak, dolgozóinak) az idős ember speciális szükségleteit (diétát, ízvilágát stb.) figyelembe véve alakítsák ki az étrendet. Sajnos azonban a jelenlegi törvényi szabályozás nem teszi lehetővé a differenciálást a közétkeztést biztosító konyhákban. Egyedül Veszprémben megoldott a diétás étkeztetés a bentlakásos intézmény konyhájának köszönhetően.

5. 2. HÁZI SEGÍTSÉGNYÚJTÁS

A házi segítségnyújtás a rászoruló személyek saját lakóközösségében biztosítja az alapvető gondozási, ápolási feladatok elvégzését, az önálló életvitel fenntartásához szükséges ellátást. Ezt a személyes gondoskodást nyújtó szociális alapszolgáltatást – lakosságszámtól függetlenül – kötelező minden települési önkormányzatnak biztosítani. Bánd, Márkó, Herend, Nemesvámos, Nagyvács, Szentgál, Tótvázsony, Veszprém a Társuláson keresztül az ESZI-vel, a többi település más szolgáltató közreműködésével (egyházi) látja el. Az előző felülvizsgálathoz képest a településeken nem jelent meg új szolgáltató. A NAPÁVA (Szociálisgondozó Közhasznú Nonprofit KFT) 2018-as megszűnése után három település (Márkó, Bánd, Herend) csatlakozott az ESZI-hez, de további települések azóta sem jelentkeztek, pl. Hidegkút, Mencshely, Veszprémfajsz. Úgy véljük, szükség lenne egy tényleges igényfelmérés lebonyolítására ezekben a falvakban. Veszprémben úgy tűnik, hogy a NAPÁVA gondozottjai egy része „elveszett”, nem jelentek meg a másik három szolgáltatónál. Az egyházi szervezetek nem a településekkel kötnek együttműködési megállapodást, ezért a települések vezetőinek legtöbb esetben nincs rálátása az időseik helyzetére és a szolgáltatás minőségére. Javasoljuk, hogy az Önkormányzatok kérjenek tájékoztatást a települést érintő szolgáltatásokról.

A szolgáltatók összesen 592 személyt láttak el 2019 decemberében, 272-vel kevesebbet, mint 2017-ben. A csökkenés hátterében elsősorban az elhalálozás, az otthonba kerülés állhat. Felmerülhet továbbá a nem a jogszabályi előírások szerint nyújtott ellátás ténye is, amely jellemző volt a megszűnt civil szolgáltatóknál. A szolgáltatók a törvény által kötelezően előírt térítési díjat alkalmazzák. A Hajmáskéri-Sóly Társegyházközség presbitériuma havi 2.000,- Ft-ban maximálta a díj megfizetését, és amennyiben a térítési díj számított összege e fölött lenne, úgy lemond arról az ellátott javára. A szolgáltatók arról számoltak be, hogy viszonylag állandó a gondozónői létszámuk, nincs jelentős hiányuk és a továbbképzések is biztosítottak voltak a járványhelyzet előtt. A Covid-19 járvány igen komoly terhet rótt a szolgáltatókra, például a fertőtlenítőszer és védőeszközök beszerzésével, a napi karantén esetek figyeléséhez és aktualizálásához kapcsolódó megnövekedett adminisztrációval. A kisebb

falvakban olyan személyeket is el kellett látniuk, akikkel egyébként nem álltak szerződéses kapcsolatban.

9. sz. táblázat: A házi segítségnyújtás igénybevételi mutatói 2019 decemberében és a szolgáltatást biztosító szervezetek

Település neve	Házi segítségnyújtást igénybe vevők száma 2017 decemberében	Házi segítségnyújtást igénybe vevők száma 2019 decemberében	A szolgáltatást biztosító szervezet
Barnag	4 fő	3 fő (2019.05.30-ig)	Hajmáskér-Sólyi Református¹⁴
Bánd	10 fő NAPÁVA ¹⁵	7 fő	ESZI¹⁶
Eplény	11 fő	10 fő	Hajmáskér-Sólyi Református
Hajmáskér	51 fő	42 fő	Hajmáskér-Sólyi Református
Hárskút	9 fő NAPÁVA	10 fő	ESZI
Herend	9 fő	10 fő	ESZI
Hidegkút	10 fő NAPÁVA	-	-
Márkó	21 fő NAPÁVA	9 fő	ESZI
Mencshely	11 fő NAPÁVA	9 fő	Hajmáskér-Sólyi Református
Nagyvázsony	15 fő	18 fő	ESZI
	30 fő	28 fő	Hajmáskér-Sólyi Református
Nemesvámos	9 fő	10 fő	ESZI
	14 fő	19 fő	Hajmáskér-Sólyi Református
Pula	9 fő	17 fő	Hajmáskér-Sólyi Református
Sóly	10 fő NAPÁVA	-	-
	9 fő	3 fő	Hajmáskér-Sólyi Református
Szentgál	15 fő	14 fő	ESZI
	15 fő NAPÁVA	-	-
Tótvázsony	15 fő	14 fő	ESZI
Veszprém	110 fő	126 fő	ESZI
	49 fő	68 fő	Árpád-házi Szent Piroksa Szeretetszolgálat
	224 fő NAPÁVA	-	-
	166 fő	149 fő	Hajmáskér-Sólyi Református
Veszprémfajsz	-	-	-

¹⁴ Hajmáskér-Sólyi Református Társegyházközség Falugondnoki Szolgálat

¹⁵ NAPÁVA Szociálisgondozó Közhazsnú Nonprofit Kft.

¹⁶ Veszprémi Kistérségi Többcélú Társulása Egyesített Szociális Intézménye

Település neve	Házi segítségnyújtást igénybe vevők száma 2017 decemberében	Házi segítségnyújtást igénybe vevők száma 2019 decemberében	A szolgáltatást biztosító szervezet
Vilonya	nincs adat	2 fő	Berhidai Szociális és Gyermekjóléti Társulás
	20 fő	19 fő	Hajmáskér-Sólyi Református
Vöröstó	8 fő	5 fő	Hajmáskér-Sólyi Református
Összesen	864 fő	592 fő	

Forrás: VKTT Egyesített Szociális Intézmény adatszolgáltatása, ill. a többi szolgáltató saját adatjelentése alapján.

5.3. JELZŐRENDSZERES HÁZI SEGÍTSÉGNYÚJTÁS

A jelzőrendszeres házi segítségnyújtás nem önkormányzati, hanem állami feladat. Gyors és szakszerű segítséget nyújt az otthonukban krízishelyzetbe kerülő idős, vagy pszichiátriai beteg, szenvedélybeteg személyek számára. Jelzőrendszeres házi segítségnyújtásra igény lenne valamennyi felmért településen, ugyanakkor a jelenlegi finanszírozási és technikai feltételek mellett ez az ellátás továbbra sem megoldott. Az ESZI intézményvezetője és a szolgáltatás szakmai vezetője több árajánlattal rendelkezik, amelyek lehetővé tennék a technikai bővítést, azonban a kistelepülések nem tudják hozzátenni az önrészt, az igénybevevők pedig a magas térítési díjat nem tudnák kifizetni. Célrányos pályázatra, adományozó szervezetekre várnak. Az ESZI intézményvezetője tárgyalásokat folytat az SOS Központ Kft-vel a jelzőrendszeres házi segítségnyújtás bővítése érdekében.

Veszprémben 2019-ben 94 fő vette igénybe a szolgáltatást. Több esetben volt továbbra is téves riasztás, de a legjellemzőbb hívás okok a betegség, a rosszullét és az elesés voltak. A szociális rászorultságot vizsgálják a szolgáltatás igénylésekor.

5.4. IDŐSKORÚAK NAPPALI ELLÁTÁSA

A Társulásban részt vevő önkormányzatok közül a Szociális törvény 86. § (2) bekezdésének b) pontja minden 3000 főnél több állandó lakosú települést, így Hajmáskért, Herendet és Veszprémet kötelezi az időskorúak nappali ellátásának biztosítására. Hajmáskér továbbra sem biztosítja a törvényi előírások szerinti szolgáltatást, mivel a Hajmáskér-Sólyi Református Társegyházközség Falugondnoki Szolgálat nem nyerte el azt az uniós pályázatot, amelyből „Alapszolgáltatási Központot” szerettek volna létrehozni.

Közművelődési célokat szolgáló idősek klubját, alkalmankénti önkormányzati támogatással Nagyvázsony, Nemesvámos, Sóly és Hajmáskér települések biztosítják. Nemesvámos 2018 őszén tárgyalásokat folytatott az ESZI-vel a szociális nappali ellátás

létrehozása érdekében, azonban nem volt kellő számú igény az idősök részéről, így maradtak az alkalmanként megtartott klubfoglalkozások.

Herenden és Veszprémben az időskorúak nappali ellátását az ESZI biztosítja. Veszprémben négy szervezeti egységben, Herenden pedig egy helyszínen lehet a szolgáltatást igénybe venni. A 2019-es összesített adatok szerint Herenden elsősorban a szabadidős programokra van igény, a veszprémi nappali intézményeknél viszont a mentális tanácsadások száma magas, és a szabadidős programok és az ügyintézés számát is jelentős. A veszprémi intézményeknél a nappali ellátásban résztvevők egyúttal a szociális étkeztetést is igénybe veszik. A herendi idősök klubja tárgyi feltételek hiányában továbbra sem tudja biztosítani a helyben fogyasztásos étkeztetést.

A demens nappali ellátás a Völgyikút utcai telephelyen 100%-os kihasználtsággal működik. Működési engedélye egyelőre Veszprém város ellátási területére van.

5.5. BENTLAKÁSOS INTÉZMÉNYEK

Ápolást, gondozást nyújtó szakosított ellátást továbbra is az ESZI nyújtja valamennyi, a társulásban résztvevő település számára, kivétel Hárskút, aki 2021. január 1-jétől csatlakozik az igénybe vevőkhöz.

Az intézmény a székhelyén 72 fő, a telephelyén 59 fő ellátását tudja biztosítani. A kihasználtság teljes körű, továbbra is magas a szolgáltatásért sorban álló személyek száma. 2019. évben tovább nőtt a várakozók száma, sokan be sem kerülnek az otthonokba, a várakozás alatt haláloznak el.

A bentlakásos intézményben jelenleg – a lakóösszetételt tekintve – 5% alatt van a Társulásban résztvevő kistérségekről érkezők száma. Ennek ellenére – mivel ezek a települések bentlakásos intézményt nem tudnak fenntartani – szükséges, hogy ez az ellátás a kistérség településeinek élők számára továbbra is biztosítva legyen Veszprémben. A várólistán továbbra is 10 % alatti a kistérségi falvakból jelentkezők száma.

Az Időskorúak Gondozóháza 100%-os kihasználtsággal (hat fővel) működik.

A Covid-19 jelentős többlet terhet rótt a dolgozók számára, különösen karantén időszakban, illetve megnövekedett kiadást jelentett a fertőtlenítőszer és védőfelszerelések beszerzése is. A járványügyi intézkedések betartásakor felmerült jelentősebb átalakítások szükségessége az épületeken belül, pl. több izolációs helyiség kialakítása.

Ápolást, gondozást nyújtó szakosított ellátást biztosít még a kistérség hajléktalanjai számára a Magyar Máltai Szeretetszolgálat által működtetett Hajléktalanok Otthona.

5.6. FOGYATÉKOS SZEMÉLYEK NAPPALI ELLÁTÁSA

A fogyatékos személyek nappali ellátásához kötődő segítségnyújtás igénybevételére a Társuláson belül csak Veszprémben van lehetőség. Működik azonban Tótvázsonyban is nappali ellátás – a Janka Tanya Nonprofit Kft. – amely autista értelmi fogyatékosok számára teremt napközi foglalkoztatási lehetőséget.

A társult önkormányzatok közigazgatási területén, ellátási szerződés útján továbbra is a Göllesz Viktor Fogyatékos Személyek Nappali Intézménye biztosítja a felnőtt értelmi fogyatékosok nappali ellátását. Jelenleg a kistérségből három személy veszi igénybe ezt az ellátást.

6. ÖSSZEGZÉS

A településeken dolgozó szakemberek jelen vizsgálat szerint is úgy nyilatkoztak, hogy elégedettek azokkal a szolgáltatásokkal, amelyeket számukra az ESZI biztosít. Az idős ellátásban dolgozóknak a Covid-19 megjelenése többlet terhet hozott.

A Társulás által fenntartott ESZI lehetőséget ad arra, hogy a rászorulóknak ott is részesülhessenek az ellátásokban, ahol egyébként az adott szolgáltatást nem tudná önerőből megoldani a helyi önkormányzat. Az ESZI összefogott szakmai háttérrel, személyi és tárgyi feltételeit folyamatosan fejlesztve látja el a rábízott feladatokat.

7. AZ ELLÁTÁSOK ALAKULÁSA, FEJLESZTÉSI CÉLKITŰZÉSEK

Részterület	Az elmúlt évek történései	Fejlesztési feladatok, javaslatok
Az ESZI intézményeinek tárgyi / környezeti fejlesztése	A 2018. évben a II. sz. Idősek Otthonában 5 lakás került felújításra, 2019-ben pedig 1 lakás. 2018-ban az 1-es Idősek Klubjában a demens nappali ellátás 70 fős férőhelyből 7 főről 20 főre emelték a demens személyre kapott engedélyt. Az I. Idősek Otthona és a II. Idősek Otthona között férőhely átrendezés történt, az I. Idősek Otthona engedélyezett férőhelyeiből 4 emelt szintű férőhely került át a II. Idősek Otthona engedélyezett létszámhoz. A kapacitások átrendezését a jobb kihasználtság érdekében kezdeményezték. A herendi nappali ellátásnál volt épület-felújítás, akadálymentesítés, gépjárműcsere.	• Török Ignác utcai I. sz. Idősek Otthonában a megnyitás óta folyamatosan működő személylift cseréje. • Folyamatos karbantartás, további minőségi fejlesztések, különösen fontos a Dózsa-városi nappali intézménynél. • Herend esetében pályázati forrás keresése az épület fejlesztésére, jármű beszerzésre.
Személyi fejlesztés	Az ESZI-nél a szakképzettek aránya 2019-ben a jogszabály által megkövetelt minimum 50% felett állt. Az ESZI nappali, illetve bentlakásos intézményi ellátásában dolgozó munkavállalói	• Völgyikút utcai idősek otthona ellátásnál plusz 1 fő gondozó/ápoló felvétele nagy segítséget jelentene. • Török Ignác utcai idősek

	legalább 80%-ban, a házi segítségnyújtás keretében személyi gondozást végzők 100%-ban szakképzettek. EFOP 382 belül a továbbképzések biztosítottak a munkatársaknak és a vezetőknek is. ESZI esetében a minőségbiztosítási rendszer kidolgozása folyamatban van.	otthonában a létszámnorma a jogszabálynak megfelel, de az ellátottak nagymértékű ápolási szükséglete, a gondozók leterheltsége indokolná +1 fő gondozó/ápoló alkalmazását. • Az új előírásoknak megfelelően a szakemberek folyamatos továbbképzése, szupervízió biztosítása.
Étkeztetés	2018 óta is bővült az étkeztetést igénybevevő személyek száma. Az étkeztetés mennyiségi, minőségi ellátásával kapcsolatban kevés panasz érkezett. Továbbra is vannak települések, ahol nem megoldott az alapszolgáltatás biztosítása, az igények felmérése.	• Teljesen elmagányosodott idős személyek esetében továbbra is fontos volna mindenütt kiterjeszteni az ellátást a hétvégekre és ünnepnapokra. • Hajmáskér és Sóly igényelje az étkeztetés megoldását az ESZI-től.
Házi segítségnyújtás	A NAPÁVA szervezet megszűnése miatt 2018 ősztől megnövekedett az új igénybevevők száma az ESZI-nél. Bánd, Márkó és Hárskút települések vezetői kérték az alapszolgáltatás biztosítását az ESZI-től. Az ESZI továbbra is nyújt módszertani segítséget a hozzájuk forduló gondozónők számára. A szolgáltatóknak továbbra is gondja a szakképzett munkaerő megtalálása és megtartása. Az egészségügyi bérek rendezése óta a gondozónők inkább az egészségügy területét választják. A Covid-19 újabb kihívásokat, többletterheket ró a dolgozókra, illetve felszínre hozott újabb igénybevevőket.	• Továbbra is cél a szakképzettség növelése érdekében „helybe” hozni az OKJ-s képzést. Ezt valószínűleg elősegíti, hogy az oktatást végző szervezeteket kötelezik, hogy bentlakásos idős otthonokban és házi-segítségnyújtó szervezeteknél legyenek a kötelező gyakorlatok.
Jelzőrendszeres házi segítségnyújtás	Ellátása állami feladat, a pályázati rendszert felváltotta a normatív alapú finanszírozás. Technikai és finanszírozási okok miatt továbbra is csak Veszprémben működik az ellátás.	• A települések jelentős hányada továbbra is jelzi, hogy lenne igény jelzőkészülékek kihelyezésére. • 2020 őszén az ESZI tárgyal az SOS Központ Kft-vel, amely egy országos szolgáltató (több ezer ügyféllel és korszerű technikával rendelkezik), így a Társulás településeire is kiterjeszthető lenne a szolgáltatás.
Nappali ellátás	A nappali intézmények igénybevételének száma kis mértékben növekedett, ami köszönhető a nappali intézményvezetők aktivitásának és bizonyos telephelyeken a fizikai körülmények javulásának. Nemesvámoson végül nem igényelték az ESZI-től a nappali alapszolgáltatás elindítását.	• Továbbra is javasolt felmérni, hogy a nappali ellátást nem nyújtó településeken lenne-e igény a szolgáltatásra. Ebben az esetben akár oly módon is biztosítható lenne az ellátás, hogy összefognának az egymáshoz közel eső települések.

	A demens hozzátartozók számára egyre népszerűbb az „Alzheimer Café” program a Völgyikút utcai nappali intézményben. Ez a program havonta továbbra is megrendezésre került a járvány kirobbanásáig.	• Hajmáskér igényelje a nappali alapszolgáltatás létrehozását az ESZI-től. • Herenden továbbra is fontos a nappali intézmény épületének felújítása és az étkezésre is alkalmas helyiség kialakítása.
Átmeneti ellátás	A térségben 2014-től működik az átmeneti ellátást nyújtó szolgáltatás a II.sz. Idősek Otthonában integrált módon. 100%-os a kihasználtsága. Több esetben volt a veszprémi kistérségi településekről is ellátott.	• Kapacitásbővítés nem szükséges, mivel az állam ki akarja vezetni az átmeneti ellátást. Az átmeneti ellátást nyújtó otthonokat tartós gondozást nyújtó intézménnyé kell alakítani 2023-ig.
Fogyatékosok Nappali Ellátása	A Társulás keretein belül a Göllesz Viktor Fogyatékos Személyek Nappali Intézménye biztosítja a felnőtt értelmi fogyatékosok nappali ellátását. Jelenleg a kistérségből három személy veszi igénybe ezt a szolgáltatást.	• Az intézmény vezetője szükségesnek tartja a férőhely bővítését. • Az ellátás iránti kereslet (bizonyára a távolságok miatt is) a Társulás kis településeiről nem jelentős. Ennek ellenére továbbra is fontos, hogy amennyiben igény van rá, elérhető legyen a szolgáltatás.

1. számú melléklet

**VESZPRÉMI KISTÉRSÉG TÖBBCÉLÚ TÁRSULÁSA
SZOCIÁLIS SZOLGÁLTATÁSTERVEZÉSI
KONCEPCIÓJÁNAK FELÜLVIZSGÁLATA
2020**

Adatlap a településen biztosított szociális ellátásokról

1. Település neve: .....
2. Polgármester neve: .....
3. Kivel/kikkel készült az adatlap kitöltése?
.....
4. Interjúkészítés ideje: .....
5. A település állandó lakossága (2020 január 1.): ..... fő
6. Milyen a település népességének összetétele (2020. január 1.)?

Összes lakó		Nők aránya		0 – 3 évesek		4 – 5 évesek		6 – 14 évesek		15 – 18 évesek		19 – 29 évesek		30 - 39 évesek		40 – 49 évesek		50 – 59 évesek		60 – 65 évesek		65 évesek feletti	
fő	%	fő	%	fő	%	fő	%	fő	%	fő	%	fő	%	fő	%	fő	%	fő	%	fő	%	fő	%

7. Milyen okai vannak a népesség csökkenésének/növekedésének 2018 és 2020 között?
.....
.....
.....
.....
8. Tesznek-e lépéseket/erőfeszítéseket annak érdekében, hogy megtartsák a népességet? Ha igen, miket?
.....
.....
.....
.....
9. Milyen tényezők, hogyan befolyásolják a foglalkoztatottságot az Önök településén? (új munkalehetőségek megjelenése, munkahelyek bezárása, stb.)
.....
.....
.....
.....

10. Tesz –e erőfeszítéseket az Önkormányzat a foglalkoztatottság emelésére? Melyeket?

.....
.....
.....
.....

11. Tudomásuk szerint van-e olyan személy, akik nem szerepelnek az álláskeresők között, de tartósan munkanélküliek? Ha igen, hányan lehetnek? ..... fő

12. Van-e az Önkormányzatnak saját programja / ellátásai a településen élő tartós munkanélküliek számára? Melyek ezek? Miből finanszírozzák? Mennyire hatékonyak?

.....
.....
.....
.....

13. A. Van-e a településen szociális szövetkezet, ha igen mivel foglalkozik?

.....
.....

B. Hány személyt foglalkoztat? .....

14. Vannak-e és, ha igen milyen lakhatási problémák a településen (alacsony komfortfokozat, lakáshiány, veszélyes lakhatás, stb.?)

.....
.....
.....
.....

15. Ön szerint a lakhatási problémák a lakosság hány százalékát érintik? :.....

16. Van-e tudomásuk a lakosság közüzemi tartozásairól? Megközelítőleg tudják-e, hogy hány lakos adósodott el, milyen mértékben a szolgáltatók felé? ..... fő

17. Tudnak-e olyan személyről, családról, aki magáncsődvédelem szolgáltatását igénybe veszi?

Ha igen, hány személy/család.....

18. Az alábbi pénzbeli és természetben nyújtott szociális ellátásokat biztosították-e 2019-ben az Önök településén, illetve hányan vették igénybe?

Támogatás neve	Önkormányzati rendeletükben szerepel (igen esetén x-el jelöljük)	Hányan vették igénybe?	Hányan lehetnek a településen olyan személyek, akik nem igényelték, de rászorulnának az adott támogatásra/ellátásra?
Települési támogatáson belül			
a lakhatáshoz kapcsolódó:			
temetéshez kapcsolódó			
a gyógyszerkiadások viseléséhez .....,			
lakhatási kiadásokhoz kapcsolódó hátralék kezelése			
rendkívüli települési támogatás*			
Természetben nyújtott szociális ellátás			
köztemetés			
intézményi gyermekétkeztetés			
szünidei gyermekétkeztetés			
tűzifa/szén támogatás			

*1993. évi szoc. tv. 45. § (3) A képviselő-testület a létfenntartást veszélyeztető rendkívüli élethelyzetbe került, valamint az időszakosan vagy tartósan létfenntartási gonddal küzdő személyek részére rendkívüli települési támogatást köteles nyújtani.

(4) Rendkívüli települési támogatásban elsősorban azokat a személyeket indokolt részesíteni, akik önmaguk, illetve családjuk létfenntartásáról más módon nem tudnak gondoskodni vagy alkalmanként jelentkező többletkiadások - így különösen betegséghez, halálesethez, elemi kár elhárításához, a válsághelyzetben lévő várandós anya gyermekének megtartásához, iskoláztatáshoz, a gyermek fogadásának előkészítéséhez, a nevelésbe vett gyermek családjával való kapcsolattartásához, a gyermek családba való visszakerülésének elősegítéséhez kapcsolódó kiadások - vagy a gyermek hátrányos helyzete miatt anyagi segítségre szorulnak.

19. Tervezik-e új támogatási forma bevezetését vagy esetleg a jogosultsági körökben, a támogatás összegében történtek-e változások 2018-hoz képest? Egyéb észrevétel (pl, nehézségek,hiányok?)
 .....
 .....
 .....
 .....
20. Van –e a településen szociális bérlakásuk? a) nincs b) van: ..... db
21. Ha van, hányan veszik igénybe a szociális bérlakásokat? ..... fő
22. Az Önök településén jelentkezik –e igény több szociális bérlakásra? Ha igen körülbelül még hány bérlakásra volna szükség? ..... fő
23. Él –e a településen hajléktalan? a) nem b) igen: ..... fő
24. Ha van a településen hajléktalan tudnak-e segíteni nekik? Hogyan?
 .....
 .....
 .....
 .....
25. Hányan váltak hajléktalanná 2018 és 2020 között? ..... fő
26. Az előző felülvizsgálathoz képest (2018) történt-e változás a települést körülvevő közúthálózat tekintetében (közutak minősége, biztonsága, környező településekhez vezető úthálózat kiépítettsége tekintetében)?
 .....
 .....
 .....
 .....
27. Milyenek a település tömegközlekedési lehetőségei? Van-e elegendő járat? Megfelelő időben közlekednek-e a járatok? Hozzáférhetők-e mindenki számára? Érkezett-e ezzel kapcsolatos panasz?
 .....
 .....
 .....
28. Van-e a településen
 a) falugondnoki szolgáltatás
 b) tanyagondnoki szolgáltatás
 c) ha nincs, miért nincs? .....
 .....

29. A településen szociális szolgáltatásokat igénylők, ill. a szociális szolgáltatásban részesülők száma (2019-ben):

Szolgáltatás neve	Hányan igényelték?	Hányan kapták meg?	Ahol nincs ilyen szolgáltatás, ott volna-e igény a szolgáltatás kialakítására? Volna-e igény a szolgáltatás bővítésére?
Házi segítségnyújtás			
Szociális étkeztetés		Helyben fogyasztja: Elviszi: Lakáshoz szállítással:	
Idősek nappali ellátása			
Jelzőrendszeres házi segítségnyújtás			
Támogató szolgálat			
Fogyatékosok nappali intézménye			
Időskorúak otthona			
Egyéb önkormányzati szolgáltatás:			

30. A szociális alapszolgáltatások biztosításának formája

	étkeztetés	házi segítség- nyújtás	jelzőrendszeres házi segítségnyújtás	idősek nappali ellátása	családsegítő gyerekjóléti szolgáltatás -és	falugondnoki szolgáltatás
a) az önkormányzat kizárólagos fenntartásában						
b) más önkormányzattal közös fenntartásba bevont településként ellátási szerződéssel						
Veszprémi Kistérség Többcélú Társulása Egyesített Szociális Intézmény						
c) más önkormányzatok által fenntartott módon						
d) nonprofit szervezettel <i>(a szervezet megnevezése a megfelelő rubrikába)</i>						
e) egyházzal <i>(a szervezet megnevezése a megfelelő rubrikába)</i>						
g) egyéni vagy társas vállalkozással <i>(a szervezet megnevezése a megfelelő rubrikába)</i>						
Egyéb:						

31. Megoldott a településen a gyermekek bölcsődei ellátása valamelyik ellátási forma szerint?
- a) bölcsőde
    - 1. önkormányzati fenntartású
    - 2. társulás keretén belül
  - b) mini bölcsőde
  - c) munkahelyi bölcsőde
  - d) családi bölcsőde
32. Esetleg működtetnek-e a 1997 évi. XXXI. gyv. törvényben meghatározott formában
- a) napközbeni felügyeletet
  - b) alternatív napközbeni ellátást?
33. Amennyiben még nincs megoldva a gyermekek napközbeni ellátása, mikortól és melyik ellátási formában tervezik?
- .....
- .....
- .....
- .....
34. Megoldott a településen a gyermekek óvodai ellátása?
- a) igen
  - b) nem
35. Amennyiben nincs óvoda, hogyan oldják meg a gyermekek elhelyezését?
- a) társulás
  - b) egyéb:.....
36. Folyamatban (f) van-e, illetve tervezik-e (t)
- a) óvoda létesítését f t
  - b) óvodai férőhely bővítését f t
  - c) óvoda felújítását f t ?

37. A fentiek bővebb kifejtése ellátási formaként és célcsoportonként az alábbi táblázatban.

Ellátások / szolgáltatások célcsoportonként	Jelentősebb változások (2018-os szolgáltatástervezési koncepcióban leírtakhoz képest) nehézségek, hiányok, fejlesztések Jelenlegi helyzetkép	Jövőbeni feladatok Javaslatok
Családoknak, gyermekeknek nyújtott ellátások		
Gyermekek napközbeni ellátása		
Családsegítés - és gyermekjóléti szolgáltatás (Gyermejjóléti központ)		
Településen nyújtott egyéb célcsoportot érintő szolgáltatások		
Idősek számára nyújtott ellátások (szociális étkeztetés, házi segítségnyújtás, idősek klubja, jelzőrendszeres házi segítségnyújtás, idősek otthona)		
Pszichiátriai betegek számára nyújtott ellátások		

Szenvedélybetegek számára nyújtott ellátások		
Fogyatékkal élők számára nyújtott ellátások		
Felnőtt értelmi fogyatékosok nappali ellátása (Göllesz Viktor Fogyatékosok Nappali Intézménye)		
Támogató szolgáltatás		
Közfoglalkoztatás		

38. Az elmondottakon túl milyen szociális problémákkal küzd a település? (Tudják-e kezelni ezeket? Hogyan?)

.....
.....
.....

39. Elégedett-e az Egyesített Szociális Intézmény által biztosított szolgáltatásokkal? Ha nem, miért nem?

.....
.....
.....

40. Ön még mit tartana fontosnak, hogy bekerüljön a koncepcióba?

.....
.....
.....

2. számú melléklet

Támogatások típusai településenként*

Települések	Önkormányzati rendeletben meghatározott települési támogatások												Rendelet módosítás az elmúlt két évben	Tervezik-e új támogatási forma bevezetését, jogosultsági feltételek módosítását?
	Pénzbeli támogatás						Természetbeni támogatás							
	lakhatáshoz kapcsolódó	temetési	gyógyszer	hátralék	rendkívüli település	egyéb	köz-temetés	intézményi gyermek-étkeztetés	szünidei gyermek-étkeztetés	tűzifa	+			
Barnag	van	van	-	-	van	iskolakezdési t. születési t. mélt. ápolási d.	van	-	-	van	-	igen	iskolakezdési támogatást emelni tervezik	
Bánd	van	van (2 fő)	van	van	van (1 fő)	születési t. (3 fő)	van	-	-		-	nem volt	nem	
Eplény	-	van (o fő)	-	-	van (2 fő)	iskolakezdési (44 fő) óvodáztatási (5 fő)	(nem volt)	-	-	van (12 fő)	hulladék- szállítási (37 fő)	nem volt	nem	
Hajmáskér	van (2 fő)	van (8 fő)	van	-	van (19 fő)	tanévkezdeti t.	van	van (30)	van (14)		fűtéstámog atás	igen	nem	
Hárskút	van (2 fő)	van	van	-	van (7 fő)	születési t. (1 fő) mélt. ápolási d.	van	-	-	-	tanulók utazási t. (5 fő)	igen	nem	
Herend	van (18 fő)	van (1 fő)	van (9 fő)	-	van (33 fő)	születési t. (24 fő) beiskolázási	van	van (4 fő)	-	van (17 fő)	-	nem volt	nem	
Hidegkút	van (1 fő)	van (1 fő)	méltányossági közgyógy.	-	van	beiskolázási t. mélt. ápolási d.	van	-	-	van	-	nem volt	születési támogatás- ra merült fel az igény	
Márkó	van	van (8 fő)	van	-	van (18 fő)	születési (14 fő) beiskolázási t.	van	-	-	-	-	nem volt	nem	
Mencshely		van	van		van	születési t. iskolakezdési	van					nem volt		
Nagyvázsony	van	van (18 fő)	van	-	van (28 fő)	születési (10) iskolakezdési (10 fő) mélt. ápolási d.	van	-	-	-	-	nem volt	nem	

Települések	Önkormányzati rendeletben meghatározott települési támogatások												
	Pénzbeli támogatás						Természetbeni támogatás					Rendelet módosítás az elmúlt két évben	Tervezik-e új támogatási forma bevezetését, jogosultsági feltételek módosítását?
	lakhatáshoz kapcsolódó	temetési	gyógyszer	hátralék	rendkívüli település	egyéb	köz-temetés	intézményi gyermek-étkeztetés	szünidei gyermek-étkeztetés	tűzifa	+		
Nemesvámos	van	van (11 fő)		-	van (64 fő)	beiskolázási t. születési támogatás	van	-	-	-	-	nem volt	temetési támogatás megemelését
Pula	van (3 fő)	van	van	-	van (2 fő)	születési t. iskolakezdési (15 fő) letelepedési (1 fő)	van	-	van (1 fő)	van (fő)	tisztítószer csomag (minden háztartás)	nem volt	nem
Sóly	-	van (1 fő)	van (23 fő)	van	van (12 fő)	tanévkezdési t. időssek t. tartósan fogy. időssek t.	van	van (1 fő)	van (6 fő)	van (23 fő)	karácsonyi csomagok fűtéstámogatás	igen	nem
Szentgál	van (43 fő)	van (6 fő)	van (2 fő)	-	van (15 fő)	-	van	van (190 fő)	van (26 fő)	van (44 fő)	-	igen	nem
Tótvázsony	van (7 fő)	van (7 fő)	méltányossági közgyógy.	-	van	beiskolázási t. mélt. ápolási d.	van	-	van	van (8 fő)	-	igen közfoglalkoztatottak	nem
Veszprémfajsz	-	van	-	van	van (35 fő)	mélt. ápolási d.	nincs	-	-	van (2 fő)	-	nem volt	nem
Veszprém	Veszprém részletes adatait a Veszprém Megye Jogú Város Önkormányzata Szociális Szolgáltatástervezési Koncepciójának felülvizsgálata (2019) tartalmazza.												
Vilonya	van (7 fő)	van (7 fő)	-	-	van (3 fő)	születési t. (8 fő)	van	van	van	van (15 fő)	-	nem volt	nem
Vöröstó	van	van (1 fő)	-	-	van	beiskolázási t. születési t.	van	-	-	van (3 fő)	közlekedési támogatás	igen	nem

Forrás: A települések adatszolgáltatása, ill. a helyi rendeletek alapján, 2019. évi adatokkal.

*A zárójelben szereplő szám az igénybevevők száma.